ИИ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряхт-Монголой
ҮНЭН

КП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

№ 207 (6136)
ОКТЯБРИИН
14
СУББОТО
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

Модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые дүүргэхэ

Агуухэ Эхэ орон доторнай жэл бүри шэнэ шэнэ шахтанууд, фабрика, заводууд болон бусад ехэ барилганууд бодхоогдожо байна. Коммунизмын гигантнууд — Сталинградска, Куйбышевска ба Каховско гидроэлектростанцинууд, Главна Түркмэнскэ, Хойто-Крымскэ ба Урда-Украинска каналнууд баригдажа байнабэ.

Эдэ ба бусад олон барилганууд олон миллион кубометр модо хэрэглэгдэхэ байна. Тиимэһээ, манай парти ба правительство болбол ой модоной промышленностиие хүгжөөхэ ба үргэнөөр механизацилха хэрэгтэ ехэ анхарал табина.

Модо бэлэдхэхэ намар-үбэлэй сезон республика доторнай октябриин нэгэнһээ эхилбэ. Энэ сезон соо манай республикын модошод урдандо жэлэйхиһээ хэдэн мянган кубометр үлүү ехэ модо бэлэдхэхэ шэрэхэ түсэбтэй. Энэ түсэбые амжалтатайгаар дүүргэлгэ хадаа леспромхозуудай участок бүхэндэ ажалые зүбөөр эмхидхэхэ, бүхы механизмуудые дүүрэн хүсөөр хэрэглэхэ ябадалһаа дулдыдаха байна.

Жэшээлхэдэ, «Бурмонголлес» трестын олонхи леспромхозууд модо бэлэдхэлэй намар-үбэлэй сезониие хангалтагүй бэлэдхэлтэйгээр угтаба. Хэдэн олон тракторнууд, автомашинанууд, нүүдэл электростанцинууд үшөө мүнөө хүрэтэр заһабарилагдаагүй байна. Жэшээлхэдэ, Курбын леспромхозой тракторнуудай ба автомашинануудай хахадынь шахуу бэлэн болоогүй байһаар. Нёдондо механизмуудые хүсэдөөр хэрэглэжэ шадаагүй дээрэһээ леспромхозоойнгоо хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилһэн ябадалһаа леспромхозой хүтэлбэрилэгшэдэй, жэшээлхэдэ, директор нүхэр Моисеевай һургаал абаагүй байһань гайхалтай. Тиихэдэ трестын хүтэлбэрилэгшэд намар-үбэлэй сезондо леспромхозуудай бэлэдхэлэй ябасын хойноһоо шанга хиналта хэһээгүй, тэдэнэртэ бодото туһалжа үзүүлээгүй гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Модо бэлэдхэл болбол арадай ажахын шухала зорилго мүн. Модо бэлэдхэлэй түсэбые сезоной түрүүшын үдэрһөө эхилжэ саг үргэлжэ, һараһаа һарада дүүргэхэ шухала. Зүгөөр трестын леспромхозууд декадынгаа даалгабариин хубанай нэгэ хубиие арайхан гэжэ дүүргэбэ. Сэлэнгын, Итанцын, Прибайкальска ба Баргажанай леспромхозууд нэгэшье кубометр модо бэлэдхээгүй. Энэ гээгдэлээ усадхаха, ажалай эмхидхэлые һайжаруулха, эгээл ойрын сагта автотранспортын ба бусад механизмуудай заһабарилгын дүүргэлтые хангаха гээшэ леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй зорилго болоно.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет хадаа намар-үбэлэй сезоной үедэ модо бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдтэ колхознигуудые ба колхозуудай жүдхэхэ хүсэнүүдые хабаадуулха тухай тогтоол гаргаба. Аймгүйсэдкомуудай ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол колхознигуудые ба жүдхэхэ хүсэнүүдые моло бэлэдхэлдэ саг болзор соонь ба хүсэдөөр гаргалгые хангаха гэжэ уялгалагдаба. Модо бэлэдхэдэг предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол сезонно хүдэлмэришэдые эмхитэйгээр угтан абаха, тэдэнэй байрануудые, хүдэлмэриин газарнуудые, зэмсэг хэрэгсэлнүүдые бэлэн болгохо ябадал хангаха ёһотой гэжэ тус тогтоол соо заагдана.

Леспромхозуудай партийна организацинууд, директорнүүдые политическэ талаар орлогшонор хадаа модошодой дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие үндэр хэмжээндэ ябуулха, социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ёһотой. Тэдэнэр хадаа сезонно хүдэлмэришэдтэ хүдэлмэриин условинууд, ажалай түлбэри ба нормо, модо бэлэдхэлэй даалгабариие дүүргэхын түлөө тэдэнэй харюусалга тухай ойлгуулжа үгэхэ уялгатай. Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын тулада түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүгэдын дунда дэлгэрүүлхэ, инженер Ковалевой методые хэрэглэхэ хэрэгтэй. Партийна организацинууд болбол илангаяа мүнөө үедэ, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй үедэ, агитаторнуудай хүдэлмэриие эдэбхитэй болгохо, лекцинүүдые ба элидхэлнүүдые саг үргэлжэ уншаха ябадал эмхидхэхэ зорилготой. Хүдэлмэришэдэй культурна эрилтые хүсэдөөр хангаха, клубуудай ба улаан булангуудай хүдэлмэриие һайнаар табиха гээшэ мүн лэ шухала байна.

Модошодые үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар ба эдеэ хоолой зүйлнүүдээр элбэгээр хангаха тон шухала. Леспромхозуудтахи ОРС-нуудай начальнигууд бүхы участогуудаархи ларёгуудай хүдэлмэриие эрид һайжаруулха, магазинуудта бүд, сахар, тамхи, керосин ба бусад зүйлнүүдые зааханшье таһалдуулхагүй ёһотой.

Агуухэ Октябриин 33-дахи жэлэй ойн ба нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн хаа хаанагүй үргэн далайсатайгаар дэлгэржэ байна. Түс мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, модо бэлэдхэлэй даалгабаринуудые саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэхэ ба Эхэ орондоо модо ехээр үгэхэ гээшэ республикын ой модоной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй ба колхознигууд-сезоннигуудай нангин уялга мүн.

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Генералиссимус Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Генералиссимус Сталин!

Хитадай Арадай Республикын тогтоһоор нэгэ жэлэй ойтой дашарамдуулан Танай эльгээһэн хани ёһоной амаршалгануудай ба зорилгүүдэй түлөө Хитадай Арадай Республикын Арадай Центральна Правительствын ба хитад арадай үмэнэһөө үнэн сэдьхэлэй баясхалан тогтоон абахыетнай Таниие гуйнаб.

МАО ЦЗЕ-ДУН.

1950 оной октябриин 9. Пекин город.

ССР Союзай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр г-н А. Я. ВЫШИНСКИДЭ

Хитадай Арадай Республикын тогтоһоор нэгэ жэлэй ойтой дашарамдуулан Танай эльгээһэн хани ёһоной амаршалгануудай түлөө үнэн сэдьхэлэй баясхалан тогтоон абахыетнай, г-н Министр, Таниие гуйнаб.

ЧЖОУ ЭНЬ-ЛАЙ.

1950 оной октябриин 9. Пекин город.

Марксистско-ленинскэ теори шудалагшадта зорюулагдаһан лекцинүүд

КИЕВ, октябриин 10. (ТАСС). Марксистско-ленинскэ теориие бэеэ дааһан шудалагшадта зорюулагдаһан лекторинууд хүдэлмэрилжэ эхилбэ.

Украинын КП(б)-гэй Киевскэ обкомой ба горкомой пропагандын кабинет соо, «Социализмын экономикын гол хуулинууд» гэһэн темээр түрүүшын лекци уншагдаба. Лекционно зал соо 250 гаран коммунистнууд ба партийнабэшэ хүдэлмэрилэгшэд суглараа.

Украинын КП(б)-гэй Молотовско районой шэнэ нээгдэһэн лектори соо, багшанарай Байшанда, В. И. Ленинэй центральна музейн киевскэ филиал дотор лекцинүүд уншагдаа.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Курганска областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд энэ жэлдэ хүдөө ажахын культурануудай һайн ургаса ургуулаад, таряа тушааха гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. Нёдондо жэлэйхитэй сасуулбал, 3 миллион 800 мянган пүүд таряа, тэрэ тоодо эдеэ хоолой гол культура—шэниисэ нэгэ миллион 850 мянган пүүд үлүү ехээр гүрэндэ тушаагдаа. Эдеэ хоолой культурануудые тушааха түсэб 112 процент дүүргэгдээ. Үнгэрэгшэ жэлэйхитэй сасуулбал, 4 миллион 758 мяган пүүд үлүү ехэ эдеэ хоолой культуранууд энэ жэлдэ тушаагдаба. МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн счёдуудаар колхозуудай таряа тушаалга үргэлжэлһөөр.

Колхозууд ба совхозууд 1951 оной ургасада хэрэгтэй хабарай культурануудай сортовой үрһэнүүдээр өөһэдыгөө бүрин хангаад, хабарай шэниисын үрһэнэй хэрэглэлые 100 процент хангаха хэмжээтэйгээр удаадахи жэлдэ үлэхэ үрһэнэй страховой фонднуудые хааажа эхилээ. Областиимнай колхознигууд ажалта үдэрнүүдтээ үнгэрэгшэ жэлнүүдэйхиһээ нилээд ехэ таряа абана. Мүнөө партийна, советскэ органуудай, колхозуудай, МТС-үүд болон совхозуудай хүсэлэлгэнүүдынь хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэринүүдые түргэнөөр түгэсхэлгэдэ ба ерэхэ жэлэй ургасын һайн нүхэсэл хангалгада зорюулагданхай. Мүнөө колхозууд ба совхозууд ниитынгээ мал һүрэгые садхалан ба дулаан убэлжэлгөөр хангахын тула бүхы шухала юумэ хэжэ байна.

Курганска областиин ажалшад большевистскэ партиин хүтэлбэреэр бүхы советскэ арадтаяа хамтадаа, манай Эхэ орониие улам бэхижүүлхын түлөө, колхозно байгуулалтын бадаран мандахын түлөө, культурна, шанга шадалтай байдалай түлөө саашадаашье тэмсэхэ гэжэ, нүхэр Сталин, Таниие найдуулнабди.

ВКП(б)-гэй Курганска обкомой Секретарь Г. ДЕНИСОВ.
Курганска областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ А. БУЕВЕРОВ.
Бэлэдхэлэй Министерствын Курганска областьдохи Түлөөлэгшэ Д. МРЫХИН.
Курганска областиин хүдөө ажахын управлениин Начальник А. АЙРАПЕТЯН.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Грузинска ССР-эй колхознигууд ба колхозницанууд, совхозуудай хүдэлмэришэд ба хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ногоон сайн набшаһа түсэбһөө гадуур суглуулха тухай, Танай үмэнэ абаһан уялгануудаа үлүүлэн дүүргээ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. 1950 оной октябриин 7-до жэлэй түсэбһөө гадуур 12.374 тонно сайн сортовой набшаһа суглуулжа ба гүрэндэ тушаажа, абаһан уялгануудаа 103 процент дүүргэһэн байна. Тиигэжэ Грузинска ССР 1949 онойхиһоо 23.200 тонно үлүү ехэ ногоон сайн сортовой набшаһа энэ жэлдэ суглуулаа.

Набшаһанай шанарай показательнуудынь эрхим һайн байна. Суглуулагдаһан ба промышленностьда тушаагдаһан сайн набшаһанай 82,5 процентнь нэгэдэхи сортын ба 17,5 процентнь хоёрдохи сортын болоно.

Сайн набшаһа суглуулга үргэлжэлһөөр.

Грузиин КП(б)-гэй ЦК-гэй Секретарь К. ЧАРКВИАНИ.
Грузинска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо З. КЕЦХОВЕЛИ.
Грузинска ССР-эй эдеэ хоолой промышленностиин Министр В. БАКРАДЗЕ.
Грузинска ССР-эй техническэ культурануудай Министр Г. АЛАВИДЗЕ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Таджикска ССР-эй колхозууд ба совхозууд таряа, тэрээнтэй хамта рис тушааха гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн счёдуудаар гүрэндөө колхозуудай таряа тушаалга үргэлжэлһөөр.

Республикын колхозууд ба совхозууд 1951 оной ургасада хэрэгтэй ороһото ба ороһото-бобово культурануудай үрһэнүүдээр өөһэдыгөө бүрин хангаба. Республикын колхозууд лён-кудряшай үрһэ бэлэдхэхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргээ гэжэ мүн лэ мэдээсэнэбди. Торгоной коконуудые, каракуль ба хуурай фруктнуудые бэлэдхэхэ түсэб мүн лэ дүүргэгдээ. Парти, правительствын ба Иосиф Виссарионович, Танай өөрынтнай эсэгэ ёһоной анхарал оролдолгоор зоригжоһон, республикын хлопок таригшад энэ жэлдэ хлопогой үндэр ургаса ургуулаа.

Республикын колхознигууд, колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд хлопок бэлэдхэхэ түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхэ ба нилээд ехэ хэмжээнэй хлопок-сырец түсэбһөө гадуур гүрэндөө тушааха гэжэ, нүхэр Сталин, Таниие найдуулнабди.

Таджикистанай КП(б)-гэй ЦК-гэй Секретарь Б. ГАФУРОВ.
Таджикска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Д. РАСУЛОВ.
Бэлэдхэлэй Министерствын Таджикска ССР-тэхи Түлөөлэгшэ И. БОБО-ЗАДЕ.
Таджикска ССР-эй хүдөө ажахын Министр С. МАСАИДОВ.

Гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэнэй түлөө ВКП(б)-гэй айкомуудай ба аймсоведүүдэй гүйсэдкомуудай зууршалгаар доро дурсагдаһан колхозууд республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшэгдээ гэбэл:

ЯРУУНЫН АЙМАГ:

Яруунын мяханай совхоз (директорынь нүхэр ЛЕВЧЕНКО, парторганизациинь секретарь нүхэр БАДМАЕВ).

КАБАНСКЫН АЙМАГ:

Брянска сельсоведэй «КОММУНИЗМ» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ К. ДЕМЕНТЬЕВ, парторганизациинь секретарь К. ТАРАКАНОВСКИЙ).

Колесовско сельсоведэй ЛЕНИНЭЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшын орлогшо Н. СОРОКОВИКОВ, парторганизациинь секретарь А. СУХАНОВ).

ТОРИИН АЙМАГ:

КАЛАНДАРАШВИЛИИН нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ С. ФЕДОТОВ, парторганизациинь секретарь Н. МЕНДИКОВ).

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГ:

Телятниково-Уринска сельсоведэй ЧКАЛОВАЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ А. СОСНОВСКИЙ, парторганизациинь секретарь В. ПОПОВ).

Баргажанай сельсоведэй «ПОБЕДА» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ А. НОВОЖЕНОВ).

Колхозно таряашадай амжалта

Стокгольмско Уряада гараа табиха зуураа, таряа тушаалгаар гүрэнтэйгөө болзорһоо урид тоосохобди гэжэ, Закаменай аймагай Хамниин сельсоведэй Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд мэдүүлээ һэн. Энэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө тус колхозой 250 гэшүүд ба механизаторнууд таряа хуряалга дээрэ эршэмтэйгээр хүдэлмэрилнэ. Эндэ ажалайнгаа нормые дүүргэдэггүй нэгэшье колхозник, нэгэшье комбайнер үгы юм. Жэшээнь, комбайнер нүхэр Ванданов «Коммунар» комбайн жолоодохо зуураа, үдэрэйнгөө даалгабариие саг үргэлжэ 120 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Тиин октябриин 1 хүрэтэр 400 гаран гектар таряа эрхим шанартайгаар хуряаһан байха юм.

Тэрэшэлэн, Андрей Бутинай хүтэлбэрилдэг таряанажалай бригадын ток дээрэ халуун хүдэлмэри бусална. Комбайнуудһаа таряа шэрэхэ, сэбэрлэхэ ба хатааха хүдэлмэри дээрэ 40 гаран колхознигууд ажаллана. Таряа сэбэрлэлгын машинанууд бүхэли сүүдхэ соо хүдэлгэгдэнэ. Мария Куричинная, Григорий Яньков, Василий Шангин, Елена Попова, Дулма Буданова гэгшэд үдэр бүри 1,5—2 нормо дүүргэнэ.

Тэрэшэлэн, «Улаан-Баатар» колхозой колхознигууд атомна бомбо хорихо Уряада гараа табиха зуураа абаһан социалистическэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ, ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Колхознигуудай оролдосото ажалай ашаар тус колхоз таряа тушаалгаар гүрэнтэйгөө болзорһоо 5 хоног урид тоосоо. Колхознигууд мүнөө жэлдэ таряанай үндэр ургаса хуряажа байна. Зарим участогуудайнгаа гектар бүриһөө 22 центнер таряа хуряана. Гүрэнтэйгөө тоосоһоной һүүлээр тус колхозэйхид ерэхэ жэлэй тарилгын үрһэ хааажа байна.

Иигэжэ, дурсагдагша колхозуудай гэшүүд ажалай шэнэ амжалтануудаар Октябрьска революциин 33 жэлэй ойн һайндэрые угтахань.

Н. Хазагаев.

АХАДА ХАРТААБХЫН ҺАЙН УРГАСА

Ахын аймагай олонхи колхозууд энэ жэлдэ хартаабха тарижа, баян ургаса хуряаба. Жэшээнь, «Улаан Шулуута», «Улаан Аха», «Улаан Шарза», «Улаан малшан», «КИМ» ба Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд га бүриһөө 8—9 тонно эрхим һайн шанартай хартаабха хуряажа абаа.

Дурсагдаһан колхозууд гэшүүдэйнгээ ажалта үдэрнүүдтэ хартаабха хубаажа байна. Мүн хойто жэлэй хартаабхын тарилгые хүсэд хангахын тула колхоз бүхэн эрхим шанартай хүрэнгэ хаагаа.

Д. Дугаров.

Республикын аймагуудта таряа хуряалгын ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын мэдээн

1950 оной октябриин 10.

Эзэлпэн һуурринь	АЙМАГУУД	ороонhото культуранууды хадалга (процентээр)
1.	Хэжэнгын	100,0
2.	Ториин	100,0
3.	Баргажанай	100,0
4.	Кударын	99,2
5.	Бичурын	98,6
6.	Курумканай	98,6
7.	Хориин	98,5
8.	Закаменай	98,4
9.	Яруунын	97,8
10.	Кабанскын	97,1
11.	Байкало-Кударын	96,8
12.	Заиграйн	96,7
13.	Кяхтын	96,3
14.	Прибайкальска	96,3
15.	Сэлэнгын	95,3
16.	Түнхэнэй	94,7
17.	Иволгын	93,1
18.	Мухаршэбэрэй	90,6
19.	Тарбагатайн	89,0
20.	Зэдын	77,8

Республикын аймагуудта тэжээл бэлэдхэлэй ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын мэдээн

1950 оной октябриин 10.

Эзэлпэн һууринь	АЙМАГУУД	һурдэгдэһэн үбһэн (процентээр)	Силос дарлага (процентээр)
1.	Закаменай	102,5	102,4
2.	Баргажанай	92,1	63,0
3.	Түнхэнэй	76,7	67,9
4.	Прибайкальска	71,6	90,0
5.	Кабанскын	70,3	72,0
6.	Байкало-Кударын	70,0	42,4
7.	Бичурын	69,0	54,6
8.	Курумканай	68,1	35,8
9.	Мухаршэбэрэй	62,6	59,0
10.	Заиграйн	61,9	28,3
11.	Яруунын	60,2	41,2
12.	Хориин	59,8	67,4
13.	Ториин	56,4	66,7
14.	Хэжэнгын	54,6	67,8
15.	Тарбагатайн	54,2	51,8
16.	Кяхтын	49,7	109,9
17.	Кударын	49,2	75,7
18.	Иволгын	47,5	99,7
19.	Зэдын	44,3	48,5
20.	Сэлэнгын	40,9	28,2

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийна һуралсалай идейнэ үндэр хэмжээе хангаха

Коммунистнуудай марксистско-ленинскэ бэлэдхэлые дээшэлүүлхэ тухай ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй ба партиин Обкомой заабаринуудые бэелүүлэн, Сэлэнгын аймагай партийна организаци хадаа партиин гэшүүдэй ба кандидадуудай идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлгээр һүүлэй жэлнүүдтэ нилээд ехэ хүдэлмэри хэжэн байна. Үнгэрэгшэ 1949-1950 оной һуралсалай жэлдэ 12 политһургуулинууд, «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалха 13 ба И. В. Сталинай биографие шудалхада 6 кружогууд һуралсалайнгаа түсэбүүдые дүүргээ һэн. Тэндэ һураһан 1000 үлүүтэй коммунистнууд программна материалнуудаа һайнаар ойлгожо гараһанаа түгэсхэлэй занятинууд дээрэ харуулһан байха юм.

Мүнөө үедэ аймагай партийна организаци хадаа һуралсалай шэнэ жэлдэ гүйсэд бэлэн болоо. Һуралсалай жэлдэ бэлэдхэл энэ оной хабарһаа эхилһэн байна. Үшөө түгэсхэлэй занятинуудай болохо үедэ, һуралсалай формонуудые тодорхойложо эхилһэн байгаабди. Удаань август, сентябрь һаранудай үедэ аймагай партийна эхин организацинуудта коммунистнууд бүхэнтэй хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ, шэнэ жэлдэ тэдэнэй һураха һуралсалай формонууд гүйсэд тодорхойлогдоһон байха юм.

Тиин һуралсалай шэнэ жэлдэ аймагай партийна организацида аймагай партийна үдэшын һургуули, 31 политһургуули, «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалха гол түхэлэй 28 ба дээшэлүүлэгдэһэн түхэлэй 5 кружогууд хүдэлмэрилхэ юм. Гадна, 200 үлүүтэй партиин гэшүүд ба кандидадууд большевизмын түүхэ ба теорие бээе даагаад шудалха байна.

Энэ жэлдэ политһургуулинууд ба кружогуудта коммунистнуудһаа гадна партийнабэшэ эдэбхитэд олоор һураха байна. Багшанар, врачнууд ба бусад мэргэжэлтэдтэ зорюулагдаһан тусхай кружогууд эмхидхэгдэнхэй.

Аймагай дунда ба долоонжэлэй 5 һургуулинуудай дэргэдэ «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалха дээшэлүүлэгдэһэн түхэлэй ба долоонжэлэй 2 һургуулинуудай дэргэдэ гол түхэлэй кружогууд эмхидхэгдэнхэй. Эхин һургуулинуудта хүдэлмэрилдэг багшанарта методическа кустовой нэгэдэлнүүдэй дэргэдэ саг үргэлжын семинарнууд байгуулагдаа. Тэдэ семинарнууд һарадаа нэгэ дахин үнгэргэгдэжэ, багшанарта лекцинүүд уншагдаха ба теоретическэ хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэхэ юм. Гадна зарим асуудалнуудаар индивидуальна ба групповой консультацинууд хэгдэхэ.

Партийна эхин организацинууд болбол В. И. Ленинэй ба И. В. Сталинай биографинуудые партийнабэшэ эдэбхитэдэй шудалха 12 кружогуудые эмхидхээ.

Партийна организацинуудай гол зорилго хадаа һуралсалай жэлдэ занятинуудай идейно-теоретическэ үндэр хэмжээе хангаха ябадал болоно. Энэнь нэн түрүүн пропагандистнуудай ба консультантнуудай хүдэлмэриһөө дулдыдаха байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ партийна һуралсал эмхидхэлгэдэ үзэгдэһэн нэгэн ехэ дутуу гэхэдэ, олохон политһургуулинууд ба кружогууд теоретическэ хүсэд бэлэдхэлтэй пропагандистнуудаар хангагдаагүй байгаа. Тиимэһээ, заабаринуудынь идейнэ доодо хэмжээндэ үнгэрдэг байһан юм. Үнгэрэгшэ жэлэйнгээ алдуу дутуунуудые дабтахагүйн тулада ВКП(б)-гэй айком ба партийна эхин организацинууд хадаа хүдэлмэриин һайн жэшээ харуулһан пропагандистнуудые тэрэ хүдэлмэридэнь бэхижүүлжэ ба политһуралсалые хүтэлбэрилхэ ябадалда теоретическэ ба методическа бэлэдхэлтэй коммунистнуудые шэнээр хабаадуулха зорилго энэ жэлдэ табяа.

Мүнөө жэлдэ 71 хүн пропагандистаар, 34 хүн консультантнуудаар хүдэлмэрилхэ юм. Тиихэдээ үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо пропагандистнууд ба консультантнуудай юрэнхы эрдэм ба политическэ бэлэдхэл нилээд дээшэлээ. 18 пропагандистнууд дээдэ ба хүсэд дүүрэгүй дээдэ эрдэмтэй, 30 пропагандистнууд дунда эрдэмтэй хүнүүд болоно. Пропагандистнуудай тоодо 24 багшанар, 17 инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ороно. Энэ жэлдэ ВКП(б)-гэй Обкомой дэргэдэ эмхидхэгдэһэн пропагандистнуудай һарын ба хоёр неделиин курсануудта 41 пропагандистнууд һуража гараа. Пропагандистнуудай һуралсал эмхидхэхын тулада ВКП(б)-гэй айкомой дэргэдэ пропагандистнуудай саг үргэлжын 4 семинар эмхидхэгдэнхэй. Семинарнуудай хүдэлмэрие хүтэлбэрилхын тулада партийна эдэбхитэдэй дундаһаа бэлэдхэл ехэтэй нүхэд томилогдонхой.

Партийна кабинедүүд һуралсалай жэлдэ мүн лэ бэлэн болонхой. ВКП(б)-гэй айкомой ба Галуута Нуурай станциин партийна кабинедүүд политһургуулинууд ба кружогуудай һурагшадта, пропагандистнууд ба консультантнуудта, тэрэшэлэн марксистско-ленинскэ теорие бээе даагаад шудалагшадта зорюулагдаһан литературын список зохёоһон, литература ба нагляднэ хэрэгсэлнүүдые шэлэн олоһон байха юм.

Партийна организацинууд хадаа һуралсалай шэнэ жэлдэ эмхидхэлэй-техническэ бэлэдхэлдэ горьтойхон анхарал хандуулаа. Бүхы политһургуулинууд ба кружогууд сэбэр ба дулаан байрануудаар, гэрэлээр, тетрадь, ручка гэхэ зэргын һуралсалай хэрэгсэлнүүдээр хангагданхай.

Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлэй дүнгүүд ба һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэхэ талаар партийна организацинуудай зорилгонууд тухай асуудалнууд партийна эхин организацинуудай партийна суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Манай аймагай партийна эхин организацинуудай зорилго хадаа һуралсалай шэнэ жэлэй бэлэдхэлые гүйсэд һайнаар дүүргэжэ, бүхы политһургуулинууд ба кружогуудай занятинуудые эмхитэйгээр эхилхэ ба коммунистнуудай һуралсалые үндэр идейнэ хэмжээндэ ябуулха хэрэг болоно.

Д. Цыбекжапов, ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ эрхимээр бэлэдхээ

Манай Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин парторганизаци аймаг соогоо эгээн ехэ эхин организаци болоно. Тус парторганизаци партиин 31 гэшүүдһээ ба кандидадһаа бүридэнэ.

Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ парторганизациин 12 коммунистнууд «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалха түрүүшын жэлэй кружогто, 8 коммунистнууд политһургуулида һуража гараһан юм. Жэлэй эсэстэ болоһон хөөрэлдөөнүүд дээрэ тэдэнэй олонхинь программна материалаа һайнаар ойлгожо гараһанаа харуулһан байна. Гэбэшье, коммунистнууд Дашинимаев, Содномова, Рыгзенов гэгшэд занятиһаа гээгдэдэг ба һуралсалдаа хайша хэрэгээр хандадаг байба. Гадна, 11 коммунистнууд ямаршье һуралсалда хабаадуулагдаагүй үлэшэһэн байгаа.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэхэ зуураа, колхозой парторганизаци болбол үнгэрэгшэ жэлэйнгээ дутуу дундануудые усадхажа, партийна һуралсалые эмхитэй һайнаар захалхаар бэлэн болоо.

Мүнөө жэлдэ парторганизациин дэргэдэ «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалха кружок хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлхэ юм. Мүн нэгэдэхи жэлэй политһургуули эмхидхэгдэбэ. Тэндэ хамтадаа 23 коммунистнууд ба 6 партийнабэшэ эдэбхитэд һуралсаха байна.

Гадна, партийна эхин организаци хадаа И. В. Сталинай биографи шудалха нэгэ кружок эмхидхэжэ, тэрээндэ 18 колхознигуудые, тэдэнэрэй тоодо 9 коммунистнуудые һургаха байна.

Кружогуудта ба политһургуулида пропагандистнараар нүхэд Данилова, Гончиков, Гатабон гэгшэд хүдэлмэрилхөөр томилогдонхой. Эдэнэр политическэ бэлэдхэлтэй ба 3—4 жэлэй пропагандистска хүдэлмэриин дүй дүршэлтэй юм.

Партийна организаци (секретариинь нүхэр Гончиков) колхозойнгоо комсомольско эхин организацида политическэ һуралсалайнь хүдэлмэридэ ехэхэн туһаламжа хүргэнэ. 13 комсомолецууд политһургуулида һураха байна.

Коммунистнууд ба комсомолецуудай һуралсаха политһургуули, кружогуудай хүдэлмэридэ таарамжатай гэр бэлдэжэ, тэрээнээ элдэб плакат, лозунгоор шэмэһэн, альбом ба картаар хангаһан, дулаан, гэрэлтэй байлгаха бүхы хэмжээнүүдые абаһан байна.

Партийна организаци хадаа политһургуули, кружогуудай занятиие хододоо шалгажа, партийна суглаан дээрэ коммунистнарайнгаа политическэ һуралсалай ябаса тухай асуудал зүбшэн хэлсэжэ байхаар хараална.

Б. Аюров.

ПАРТОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ СЕКРЕТАРЬНУУДАЙ СЕМИНАР

ВКП(б)-гэй Хэжэнгын айком партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай аймачна семинар үнгэргэбэ. «Һунгалтанууд ба партийна организацинуудай зорилгонууд» гэһэн элидхэл ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Михеев семинар дээрэ хэһэн байна. Коммунизмын агуу ехэ барилганууд тухай дэлгэрэнгы ба гүнзэгы удхатай лекци парткабинедые даагша нүхэр Жиронкина уншаа.

Айкомой парткабинет партийна эхин организацинуудай секретарьнуудта ба агитаторнуудта һунгуулиин кампанида зорюулһан лозунгнуудые шэлэн олохо ба бэшэхэ ябадалдань практическа туһаламжа үзүүлнэ.

Парткабинедэй ба аймагай библиотекэнүүд элидхэлшэд ба агитаторнуудта зорюулан һунгуулиин литературын выставкэнүүдые эмхидхээ.

АГИТАТОРНУУДАЙ КУСТОВОЙ ЗҮБЛӨӨН

Бичурын аймагай Окино-Ключевской кустда октябриин 9-дэ агитаторнуудай кустовой зүблөөн болобо. Зүблөөн дээрэ ВКП(б)-гэй айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Г. Бабкинов һунгуулиин кампаниин үедэ ябуулагдаха агитационно хүдэлмэриин зорилгонуудые агитаторнуудта тайлбарилжа үгэһэн байна.

Агитаторнуудынь нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримүүдээр ба һунгуулиин бусад литератураар хангагдаад, участогуудтаа гараа.

Агитаторнуудай семинарнуудые тус кустда үнгэргэжэ байхые Окино-Ключевскойн долоон жэлэй һургуулиин директор нүхэр Соболевто даалгагдаба.

Эндэхи хүдөөгэй байшангай хүдэлмэрилэгшэдһөө, долоон жэлэй һургуулиин һурагшад ба багшанарһаа бүридэһэн уранһайханай агитбригада байгуулха хүдэлмэри хэгдэжэ байна.

Мүн Бичурын дунда һургуулиин агитаторнууд һунгагшадай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри эхилбэ.

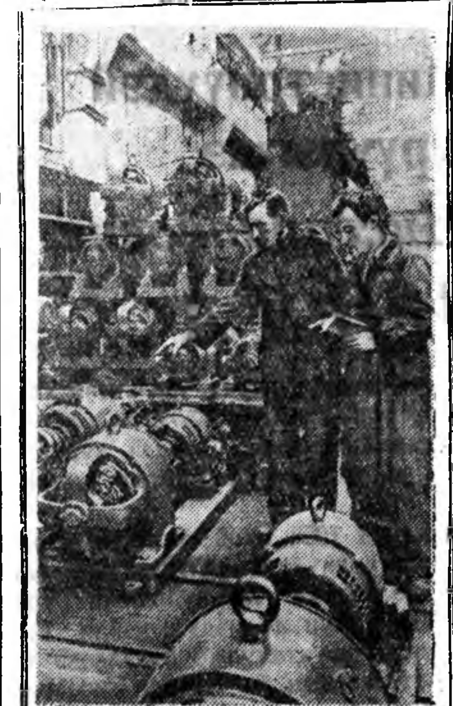
25 АГИТПУНКТ

ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй айком болбол нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үедэ аймаг соогоо 25 агитпунктнуудые байгуулха гэжэ тогтооһон ба тэдэниие даагшадые оложо баталһан байна. Олохон агитпунктнуудайнь дэргэдэ агитколлективүүд байгуулагдаад, агитаторнуудай семинарнууд үнгэргэгдөө. Аймагай партийна ба советскэ 30 эдэбхитэд һунгагшадай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри эрхилхэ хэрэгтэнь партийна организацинуудта бодото туһаламжа үзүүлхын тулада колхозууд ба МТС-үүдтэ гаргагдаба.

АЖАЛШАДЫЕ ҺУНГУУЛИИН ХУУЛИТАЙ ТАНИЛСУУЛНА

Республикын нютагай промышленностиин Министерствын «Металлоширпотреб» заводой партийна организациин (секретариинь нүхэр К. Левша) дэргэдэ 10 коммунистнууд, 12 комсомолецуудһаа бүридэһэн агитколлектив хүдэлмэрилдэг юм.

Тэндэхи агитаторнууд нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримые заводойнгоо хүдэлмэришэдтэ тайлбарилжа эхилээ. Агитаторнууд нүхэд Н. Шевчук, К. Брянский гэгшэд паровозо-вагонно заводой 5-дахи участогта ажаһуудаг һунгагшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна.

ЯРОСЛАВЛЬ. Электромашино-бүтээлгын заводой коллектив Волга дээрэ түгэс хүсэтэ гидроэлектростанцинуудые бариха тухай Правительствын тогтоолые угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаа. Барилгада зорюулагдаһан түрүүшын агрегадууд болзорһоо 35 үдэр урид бэлэдхэгдээ. Зураг дээрэ: хабсаралгын цехын мастер Ф. М. Мошков (зүүн гарһаа) контрольно мастер В. Н. Шальновто агрегадуудые тушаан үгэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

НЮТАГАЙ СОВЕДҮҮДТЭ ҺУНГАХА ҺУНГАЛТАНУУДТА БЭЛЭДХЭЛ

Манай һунгуулиин хуули тухай

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл политическэ ба үйлэдбэриин угаа ехэ дэбжэлтээр эхилээ. Манай республикын олон арбаад ба зуугаад мянган һунгагшад болбол Сталинска Конституциин бата бэхи принципүүд дээрэ үндэһэлэгдэһэн һунгуулиин хуулие — һунгалтанууд тухай Дүримые шудалжа эхилээ. Социалистическэ байгуулалтын гүнзэгы демократизм, советскэ засагай бодото арадай уг удхань энэ документ дотор тодоор ба гүйсэдөөр харуулагдаһан байна.

Энэ документын бүлэг бүхэн, статья бүхэниинь илаһан социализмын ороной конституцяар олгогдоһон эрхэнүүдые бүхы гражданинуудай гүйсэдөөр эдэлхыень хангаха ябадалда шэглүүлэгдэнхэй.

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүрим хадаа һунгагшадай списогүүдые зохёоһоо эхилээд һунгалтануудай дүнгүүдые тодорхойлхо хүрэтэр— һунгуулиин кампаниин бүхы шатанууд тухай нарин тодоор хэлэнэ. Дүримэй ямаршье бүлэгые, ямаршье статьяе абаад хараа һаа, тэрэ хадаа советскэ һунгуулиин системын демократическа принципүүдые гүйсэдөөр бэелүүлхэ ябадал хангалгада зорюулагданхай.

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд хадаа СССР-эй Верховно Соведтэ ба союзна болон автономно республикануудай Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд шэнгеэр бүгэдэниитын, тэгшэ ба сэхэ һунгуулиин эрхын үндэһэ баримталан, нюуса ёһоор голосовалагдажа, һунгагшадаар хэгдэхэ гэжэ һунгалтанууд тухай Дүрим соо хэлэгдэнэ.

Манай һунгуулиин советскэ системэ хадаа һунгуулиин эрхэнүүдые зарлалгаар хизаарладаггүй, харин бүгэдэниитын, тэгшэ ба сэхэ һунгалтануудые нюуса ёһоор голосовани хэжэ бэелүүлхыень бодото дээрэнь хангана. Тэрэ хадаа гүрэнэй засагай органуудые бүридүүлхэ ба тэдэнэй хүдэлмэридэ саг үргэлжын хиналта тогтоохо хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадаха арга боломжые манай ороной 18 наһа гүйсэһэн бүхы гражданинуудта олгоно.

Манай агуу ехэ советскэ орондо ба манай республикада бэелүүлэгдэдэг иимэ бодото демократическа системэ хадаа буржуазна, парламентска демократиин гэгдэдэг оронуудта байхагүй ба байжашье болохогүй. Бүгэдэниитын һунгалтануудые нэрэ тэдыгээр зарлаад, капиталистическэ оронуудай эзэрхэгшэ ангинууд олон миллион ажалшадые һунгалтануудта хабаадаха ябадалһаань холодходог байна. Һунгуулиин хуулинуудта элдэб янзын тайлбарилтануудые оруулха ба хизаарлалтын цензнүүдые тогтоохо зэргээр энэнь туйлагдадаг. Энээндэ зөөри шадалай ценз, расова, национальна, эрдэм һургуулиин, наһанай ценз гэхэ мэтэ хамаадана.

Норвеги, Голланди, Дани, Швеци гэхэ мэтын олон буржуазна оронуудта 23—25 хүрөөгүй залуушуул һунгаха эрхэнүүдээ хаһагданхай байна. Америкын Холбоото Штадуудта, Канадада, Урда-Африканска Союзда национальна болон расова хизаарлалтанууд байдаг юм. 30 гаран капиталистическэ оронуудта эхэнэрнүүд ба сэрэгэй алба хэгшэд һунгалтануудта хабаадаха эрхэгүй байна. Һунгуулиин эрхэ абахада шухала хэрэгтэй эд зөөритэй гү, али зохихо эрдэмтэй байха эрилтэнүүд хадаа һунгуулиин урнануудта ажалшадые ойртуулхагүй зорилготой юм. Хүдэлмэри бэдэржэ ондоо газарта ошохо баатай болоһон хүнүүд, сезоноор ба үдэрөөр хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэригүйшүүл ба үгытэй бусад ажалшад хадаа түбхинэһэн һуудалгүй тула һунгалтануудта хабаадаха эрхэеэ хаһагдана. США-дэ һунгуулида хабаадахын тула хүнүүд 6 һараһаа 2 жэл хүрэтэр хугасаагаар нэгэ газартаа һууриждаһан байха ёһотой юм. Хуулита ёһоной мэдээнүүдэй ёһоор США-дэ 50 гаран хизаарлалтын цензнүүд байдаг юм. Энээнэй үндэһөөр һунгалтануудта негрнүүд хабаададаггүй байна.

Бусад оронуудые ба арадуудые богоолшолхо, дэлхэй дээрэ эзэрхэлгые хүсөөр тогтоохо, демократиин хүсэнүүдые бута сохихо ба шэнэ дай үүдхэхэ зорилгые урдаа табяад, США-гэй зонхилхы нюурнууд орон дотороо демократическа эрхэнүүдтэ халдан добтолно.

Демократическа прогрессивнэ хүсэнүүдтэ эсэргүү поход хэхэ, коммунистическэ партиие мүрдэхэ ба эли террор үүдхэхэ, хүдэлмэришэдтэ ба профсоюзуудта эсэргүү хуулинуудые гаргаха ябадал хадаа американска политическэ ажабайдалые фашизацилгын звенонууд гээшэ. Американска империалистнууд буржуазно-демократическа нэрэ тэды эрхэ сүлөөнүүдэй үлэгдэлнүүдые усадхаад, террористическэ ёһо журам тогтоохо замаар ябана.

Буржуазна оронуудтахи һунгалтанууд хадаа ангиин хатуу шэрүүн тэмсэлэй, бэеэ худалдалгын, голосованиин дүнгүүдые хазагайруулгын, дарлагша ангинуудай зүгһөө һунгагшад тушаа хашалта баалалта хэлгын условинуудта болодог байна.

Манайда һунгалтанууд тон ондоо условинуудта болодог юм. «Манайда,—гэжэ нүхэр Сталин тэмдэглээ һэн, — капиталистнууд байхагүй, помещигүүд байхагүй, тиимэһээ баян ангинуудай зүгһөө ядуу үгытэйшүүлые хашан баалаха ябадал байхагүй. Манайда һунгалтанууд хадаа хүдэлмэришэдэй, таряашадай, интеллигенциин хани харилсаанай оршон байдалда, тэдэнэй бэе бэедээ этигэн найдаха оршон байдалда, хоорондоо хани барисаатай байха оршон байдалда болоно, ушарынь, манайда капиталистнууд байхагүй, помещигүүд байхагүй, дарлан мүлжэлгэ байхагүй ба тиин арадай дура зоригые хазагайруулхын тула тэрэниие хашажа баалаха хүн байхагүй».

Гражданинуудай демократическа эрхэнүүдые бата бэхеэр хамгаалжа байгаа манай һунгуулиин системэ хадаа һунгалтануудые эмхидхэхэ ба үнгэргэхэ ябадалда угаа ехэ анхарал хандуулна. Һунгагшадай списогүүдые зохёохо, һунгуулиин округууд болон участогуудые бии болгохо, һунгуулиин комиссинуудые байгуулха, депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ гуримые, голосованиин ба тэрэнэй дүнгүүдые тодорхойлолгын гуримые тогтоохо гэхэ мэтын асуудалнууд һунгалтанууд тухай Дүрим соо тодоор шиидхэгдэнхэй.

Һунгалтанууд тухай Дүрим дотор һунгагшадай списогүүдые зохёохо ябадалда угаа ехэ удхашанар олгогдоно. Списогүүдые зохёохо үедэ тус Соведэй территори дээрэ (саг үргэлжэ гү, али саг зуура) һууда байһан ба һунгалтын эрхэтэй, тиигээд һунгалтын болохо үдэр 18 наһа гүйсэһэн гражданинууд һунгагшадай списогүүдтэ оруулагдаха ёһотой байна.

Һунгалтанууд тухай Дүрим хадаа список зохёохо үедэ гараһан буруу зүйлнүүдые һунгагшадай түргэнөөр заһаха ябадал хангаһан хэдэн хэмжээнүүдые хараалча.

Һунгалтануудай болохоһоо урид 55 үдэрһөө оройтонгүй, ажалшадай депутадуудай аймагуудай, городской, городуудтахи районно, сельскэ, сомонуудай ба поселково Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд һунгуулиин округуудые байгуулан, тэдэнэй списогүүдые хэблэлдэ тунхаглана. Һунгуулиин округуудые бии болгохо нормонууд Һунгалтанууд тухай Дүрим дотор тодоор заагдаһан байна.

Һунгуулиин бюллетеньнүүдые тушаажа абахын ба голосуудые тоолохын тулада городууд, поселогууд, сельскэ ба сомонуудай Соведүүдэй территориң ажалшадай депутадуудай аймагуудай, городской, городуудтахи районно, сельскэ, сомонуудай ба поселково Соведүүдтэ һунгалта хэхэдэ нэгэ байха һунгуулиин участогууд болгогдон хубаагдана.

Һунгуулиин участогууд хадаа һунгагшадта эгээн зохид байдал олгохо хараа бодолтойгоор байгуулагдана. Һунгуулиин эгээн ехэ участогта 1500—3000 хүн байха. Бүгэдэниитын һунгалтануудые хангахын, һунгуулиин участогые һунгагшадта дүтэлүүлхын тула 500 ба 300 хүнтэй участок байгуулхаар Дүрим соо хараалагдана. Жэжэ тосхонуудтай холын хойто ба уула хадатай аймагуудай географическа онсо байдалые хараада абажа, 300-һаа доошо аад, 50-һаа үсөөн бэшэ хүн зонтой һунгуулиин участогуудые тогтоожо болохо байна.

Тамаралгада ябажа байһан суднонууд дээрэ 25-һаа үсөөн бэшэ һунгагшадтай, холын аян замай пассажирска поезднуудта, тэрэшэлэн больницануудай, нарайлалгын гэрнүүдэй, санаторинуудай, инвалидуудай гэрнүүдэй дэргэдэ, сэрэгэй частьнуудта, 50-һаа үсөөн бэшэ һунгагшадтай һунгуулиин участогууд байгуулагдана.

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ гурим һунгуулиин хуули дотор тодорхойгоор заагданхай.

Һунгалтанууд тухай Дүрим болбол депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ эрхые һунгагшадта өөһэдтэнь олгоно. Обществ... организацинууд ба ажалшадай ... ществонууд, коммунистическэ ... тийна организацинууд, профес... нальна союзууд, кооперативна ... ганизацинууд, залуушуулай ор... низацинууд, культурна общест... нууд, тэрэшэлэн предприяти... тахи ба эмхи зургаанууд тахи хүд... мэришэдэй ба албахаагша... сэрэгэй частьнуудтахи сэрэгэй ... хэгшэдэй хамтын суглаан... колхозуудта ба тосхонуудта ... ряашадай, совхозуудта—совхоз... дай хүдэлмэришэд ба албахаа... дай хамтын суглаанууд хадаа ... путадуудта кандидадуудые ... жүүлхэ эрхэтэй байна.

Депутадуудта кандидадуу... дэбжүүлхэ иимэ гурим хадаа ... питалистическэ оронуудтахи ... римһаа үндэһөөрөө илгаатай ... на. Капиталистическэ ороную... арад олониитэ бэшэ, харин ... бэедээ агаархаһан буржуа... партинууд кандидадуудай ол... хиень дэбжүүлхэ эрхэтэй. ... партинуудай ударидагшад ... кандидадай зөөри шадалай ... далһаа, монополистическэ капит... да тэрэнэй алба хэхээр бэлэн ... һанһаа, һунгуулиин кампа... гаргашануудые түлэхэ шадаб... һаань, тэрэнэй хубиин холбоон... һаа дулдыдажа, кандидатура... тухай асуудалые шиидхэдэг юм.

Капиталай оронуудта ажал... дай зүгһөө депутадуудта кан... даар һунгаха ябадалда ехэ ... түбэг ушаруулагдадаг байна. А... рикын Холбоото Штадуудта к... дидат хадаа һунгуулиин фо... ехэ мүнгэ оруулха ба 30-һаа ... шо наһатай байжа болохогүй, А... глида кандидат болбол эд ... мүнгэн түлөөһэ оруулдаг байна.

Манай орондо депутаду... кандидадай замынь тад он... Советскэ Союзай 18 наһа хүрэ... бүхы гражданинууд болбол рас... ба национальна, эрэ эмын ил... шажан шүтэлгэ, эрдэм һургуу... ценз, түбхинэһэн һуудал, соци... на уг гарабал, зөөри шадалай ... гэ ба үнгэрһэн сагай ажал-ябу... гые хамаархангүйгөөр нютагай ... ведүүдтэ депутадаар һунгагд... болохо байна.

Советскэ обществодохи сове... гражданинай нэрэ хүндэнь, тэр... зөөри шадалаар ба албан ту... лаар бэшэ, харин өөрынь ажал... ба өөрынь шадабаряар, Эхэ ... нойнгоо ба арадайнгаа үмэнэ ... руулһан габьянуудаар тодор... логдоно. Депутадуудта канд... дуудые дэбжүүлхэдээ энээндэ ... хала анхарал хандуулагдана.

Депутадуудта кандидадые ... жүүлхэ ябадалда һунгагшад м... орондо гарза хохиролдо ородо... байна. Мүн кандидат ямар... гаргаша хэдэггүй. Ажалшадай ... путадуудай Соведүүдтэ һунг... ябадалтай холбоотой гаргаша... дые гүрэн түлэдэг.

Депутадта кандидат бол... тэрэниие дэбжүүлһэн орган... циин үмэнэһөө гүйлта хэх... тус һунгуулиин округ ... баллотировалагдаха зүбшөө... үгэһэн тухайгаа мэдүүлхэ ё... той. Һунгуулиин хуули ... даа дэбжүүлэгдэһэн кандида... түлөө һаадгүйгөөр агитаци х... эрхые общественнэ организа... нуудта ба гражданин бүхэндэ ... гана.

Һунгалтанууд тухай Дү... соо һунгуулиин комиссиие бү... дүүлхэ тухай, тэрэнэй эрхэнүүд ... уялганууд тухай тодорхойгоор ... лэгдэнэ. Һунгуулиин бүхы ком... сицууд хадаа кандидатуранууд... табиһан ажалшадай түлөөлэгшэ... һөө байгуулагдана. Тиимэһээ ... болбол дэлхэй дээрэхи эгээн дем... ратическа һунгуулиин аппа... гээшэ. Буржуазна демократ... оронуудта байдагтал алли, «һу... галтануудай ажал-ябуулагша... бэеэ худалдаһан политиканууд ... дэ байхагүй. Манай һунгуул... комиссинууд хадаа арад нии... найдабари ба хүндэлэлые оло... һунгагшадһаа өөһэдһөөнь—хүд... мэришэд, албахаагшад, эрдэм... искусствын ажал-ябуулагшад, ... ряашад, Советскэ Армиин сэ... шэдһээ бүридэнэ.

Һунгалтанууд тухай Дү... соохи голосованиин гурим ту... һунгалтануудай дүнгүүдые тод... хойлхо тухай, гражданинуу... һунгуулиин эрхэнүүдые эбдэ... түлөө харюусалга тухай ба бү... бүхы бүлэгүүдынь советскэ ... гуулалтын бодото демократиче... принципүүдтэ бүрин харюусаа...

Голосовани хадаа манай р... публикада ба бүхы Российска ... дерацида нэгэ үдэрэй турша ... хэгдэхэ байна. Нютагай Сове... тэ һунгаха һунгалтанууд 1950 ... декабриин 17-до хэгдэхээр зар... даа. Манай республикын ажа... Ленин—Сталинай агуу ехэ пар... тойрон нигтаар жагсажа, энэ ... хамшаг үдэртэ — бүгэдэ... һайндэртэ бэлэдхэнэ.

Г. БАХАНО...

...ктябриин урда тээхи мурысөөн

Нэгэдэхи классай машинист

...ладимир Георгиевич Ловушкин ...н жэлэй саада тээ Улан... № 2 ЖУ-гэй һургуули дүүр... Тэрэ хадаа ажалай алдар... абажа нэгэдэхи классай ...ист болтороо ургаа. Тэрэнэй ...лиина дүүргэд байхадань: ...училищиингаа нэрэ хүндые ...ргэжэ ябаарай. Юуб гэхэ... үе училищи шамда баяртэ ...н үгэ харгы нээжэ үгэө ...гэжэ һургагшад ба мас... ...дынь захяа һэн.

...хадаа гансаше һургагшад ...стернуудай бэшэ, мүн намайе ...э хүзүүн бүхы һургаһан, ...хүүлһэн советскэ гүрэнэй ...н захяа гээшэ гэжэ ойлгоһон ...худэлмэришэн орёо мэргэ... ...айнаар шудалха гэжэ бүхы ...е оролдобо.

...үшээр Владимир паровозой ...ваар томилогдобо. Хоёршье ...гээрөөгүй байхада Ловуш... ...ашинистын туһалагша бол...

...1946 ондо минии ажабайдалда ...хэ событи болоһон юм,— ...ухэр Ловушкин хөөрэнэ.— ...хэзэр, би агуехэ больше... ...е партиин зэргэдэ орооб, ...нёёр, бэеэ даагаад поезд... ...жолоодохо эрхэ олооб. ...сагһаа хойшо өөрынгөө идей... ...литическэ бэлэдхэлые, үйлэд... ...ээ дүй дүршэлые дээшэ... ...ээ хэрэгтэ илангаяа ехээр ...глаа хандуулдаг болоо һэм. ...Ловушкин комсомольско... ...хүүлай паровозые жолоо... ...ууряа, богонихон саг соо ...ие отделени соо түрүү па... ...болгобо. Тэрэнэй бригада ...озойнгоо ябасые эрид дэшэ... ...сүдхэ соо 500 километрэ ...н юм. Энэ хадаа тэрэ үедэ ...ажалта байгаа бэлэй. Тус ...оо худэлмэрилһэн түрүү... ...н жэл соо 300 тонно түлишэ ...на, отделени соогоо рекорд ...һэн.

...ынгөө мэргэжэлые улам дээ...ужэ, Владимир Ловушкин үшөө нэгэ жэл болоод байхада хоёрдохи классай машинист болобо. Тиин хүндэ составуудые жолоодохо зуураа, паровозуудай ябасые сүдхэ соо 530—540 километр үргэлһэн байна. Тиихэдэ локомотивые эрхим һайнаар харууһалһанай ашаар паровозой подъемочно заһабаригүйгөөр ябалгые 55 мянган километрээр ехэдхэн, энээгээрээ 36 мянган түхэриг гүрэнэй мүнгэ арбилһан байна.

Эндэ Владимир Ловушкин гансаханаа өөрынгөө паровозые хараад ябаа бэшэ, харин хэдэн паровозуудай ябасые хүтэлбэрилдэг байгаа бшуу.

Нүхэр Ловушкин эндэл өөрынгөө дээдэ мэргэжэлые, эмхидхэлэй шадабари эли тодоор харуулһан юм гэжэ депогой хүтэлбэрилэгшэд хөөрэлдэдэг.

Коммунистнууд туйлаһан амжалтараа һанаагаа амардаггүй, харин улам ехэ ажамжалта туйлаһые эрмэлзэдэг. Нүхэр Ловушкин энэ партиина принципые баримталжа, эрдэм шадабаряа улам дээшэлүүлэн үр зориилгодо хүрэнэ.

—Минии хүсэл бэелүүлэгдэжэ, нэгэдэхи классай машинист болоол, пассажирска поездуудые жолоододог болоһоор хахад жэлһээ үнгэржэ байнаб,—гэжэ Владимир Ловушкин хөөрэнэ.

Мүнөө Октябриин урда тээхи социалистическэ мурысөөндэ нүхэр Ловушкинай бригада эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсана. Тэрэ алдартэ үдэрые ажалай ажмалтаар угтахын тула пассажирскэ поездые тон нарийнаар, графигай ёһоор ябуулха, һара бүридэ 15 тонно түүрһэ арбилха гэһэн уялга абаһан байгаа. Тэдэнэр хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, поездые нэгэшье минутын һаалгалгүйгөөр жолоодоно. Ноябриин 7 хүрэтэр үшөө үдышье һаань, нүүрһэ арбилха уялгаяа тэдэнэр нэгэ хахад дахин шахуугаар үлүүлэн дүүргэнэхэй.

Ц. Доржиев.

Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхозой нүхэр Дыгыровой хүтэлбэрилдэг барилгын бригада хорбоо мал... жэлдэ барилга дээрэ хүдэлмэрилнэ. Байгша ондо тус бригада тахяагай ба ангай байрануудые барна. Мүнөө племенной үнеэдэй ба тугалай типовой байра бариха байхай. Энэ худэлмэриие нояб... риин 1 болотор дүүргэхөөр хараална. Тэндэнь электрын хүсөөр үнеэдые һааха ба тэжээл бэлдүүлхэ механизмууд тодхогдохо юм. Зураг дээрэ: барилгын бригадын бригадир нүхэр Дыгыров (баруун гарһаа) дархашуул Н. Монголов, Ц. Раднаев гэгшэдтэ заабари үгэжэ байна. **М. Минеевэй фото.**

Колхозой сад

Мухаршэбэрэй аймагай Новый Заган тосхондо энэ жэлэй август болотор худөө ажахын гурбан артельнүүд байгаа һэн. Тэдэ колхозууд нэгэдэжэ, агуехэ Сталинай нэрэ зүүһэн томо колхоз болоо. Гурбан колхозуудай хоёрынь — «Красный заган» ба «Ударник» колхозууд үрэ жэмэстэ багахан садуудтай байһан юм. «Красный заганай» гектар хахад талмайтай сад соо 120 яблони, 67 вишни, 45 эшэ крыжовник, 170 эшэ шасаргана ба малина ургажа байдаг.

Мүнөө жэлдэ энэ садһаа 200 килограмм яблока, 60 килограмм вишни ба 10 килограмм крыжовник хуряагдаа. Энэ хадаа үбгэн садовод Филатовай оролдосото ажалай үрэ болоно. Үнгэрэгшэ зундаа сагай уларилай хэдышье бэрхэтэй байгаа һаань садовод Филатов садаа үналха, нэмэлтэ тэжээл үгэхэ худэлмэринүүдые хэжэ, садтаа һайн урғаса ургуулаа.

—Залуу садай ургалгада энэ зунай сагай уларил тон муугаар нүлөөлөө. Зунай түрүүшын хахад ганданги байжа, модонуудай ургасада шиниг нойтоной дутахадань, тэдэнийе һайнаар уналһан байнабди. Шубуунай аргалаар гурба дахин нэмэлтэ тэжээл үгтэһэн байна. Ургаса хуряагдашье байхадаа, худэлмэриинай дүүрээгүй. Ерэхэ жэлдэ бүри һайн ургаса абахын түлөө мүнөөнһөө һаналаа табижа байнабди. Үбэлэй үедэ модонуудай үндэһые хүлдөөхэгүйн тула үрэ жэмэстэ мододой үзуурта шорой обоолгодожо байна. Үбэлдөө модонуудай үзуурта хүр саһан тогтоодохо юм, — гэжэ үбгэн Филатов хөөрэнэ.

Колхозуудай нэгэдэһэнтэй дашарамдуулан сад тарилгаар үгаехэ зорилго табигдана. Үрэжэл ехэтэй газар оложо, бага садуудые нэгэ ехэ сад болгон нэгэдүүлхэ шухала. Энэ худэлмэри мүнөө намар эхилэгдээд, ерэхэ жэлэй хабар дүүргэгдэхэ юм.

—1951 ондо манай колхозой сад 6 гектар талмай эзэлжэ, килограммаар бэшэ, тонно тонноор үрэ жэмэсэй ургаса үгэдэг болохо юм, — гэжэ үбгэн садовод хөөрэнэ.

Ф. Моренец.

Соцгородогоо болбосон түхэлтэй болгоно

Худэлмэришэдэй байдаг соцгородогые ба заводойнгоо территориие болбосон түхэлтэй болгохын түлөө Улан-Үдын Ленинэй ордентэ паровозо-вагонно заводой коллектив энэ жэлэй турша соо ехэхэн хэмжээ-ябуулганууды бэелүүлһэн байна.

Заводой ба соцгородогой территори дээрэ 5 мянган модонууд хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай хүсөөр һуулгагдаа. Үнгэрэгшэ зундаа соцгородогой болон заводой харгы, тротуарнуудые заһабарилха талаар худэлмэришэд ба албахаагшад нилээд ехэ худэлмэри хэһэн байна. Гадна, ниитын хүсөөр байрын гэрнүүдэй хажууда гурбан сквер, хүүгэдэй түмэр хоройтой стадион баригдаа, мүн үхибүүдэй парк заһабарилагдаа. Заводой территориһоо гараһан харгы дээрэ архитектурна гоёор түмэр-бетонно хүүргэ баригдаа.

«Садай неделиин» үедэ мэргэжэлтэдэй байдаг шэнээр баригдаһан гэрэй сквер соо мянгаад уланигир һуулгагдаа. Мүн читинскэ переездһээ заводоуправлениин контор хүрэтэрхи харгын хоёр талаар уланигирай залуу эшэнүүд олоор һуулгагдаба. Заводой коллективэйхид соцгородогоо болбосон түхэлтэй болгохын тула үдэрһөө үдэртэ тэмсэжэ байнад.

С. Черненко.

Танай колхоз малай үбэлжэлгэдэ бэлэн гү?

Малдаа садхалан ба дулаан үбэлжэлгэ хангахабди

Аймагайнгаа колхознигуудай республикын колхозуудта хандаһан сагһаа хойшо манай колхозой гэшүүд малдаа садхалан ба дулаан үбэлжэлгэ бэлэдхэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ ороо һэн. Социалистическэ мурысөө дэлгэрүүлэн үсэд шангаар ажалланай ашаар малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй худэлмэрие амжалтатайгаар түгэсхэжэ байнабди.

Адуу малаа сэбэр, дулаан байраар хангахын тула үхэрэй, хоньдой, хурьгадай байрануудые, мүн малшадай байха 3 шэнэ гэрнүүдые барижа дүүргээбди. Тэрэшэлэн малай хуушан байрануудые заһабарилжа дүүргэхэеэ байнабди. Эндэ 40 гаран хүн худэлмэрилнэ.

Гадна, малай 5 фермэнүүдтэ электричество оруулагданхай ба 5 фермэнүүдтэ радиоприёмник тодхогдонхой. Мүн 2 улаан булан бии болгогдоо. Тэндэ урандһайханай, худөө ажахын ба бусад номууд олон. Адуу малдаа бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ худэлмэрилэдэ колхозниигууд олоороо элсүүлэгдэжэ, тэдэнийе коммунистнууд толгойлһон байна. Колхознигууд хоорондоо социалистическэ мурысөө дэлгэрүүлэн эршэмтэйгээр худэлмэрилөө. Тэрэнэй ашаар үбһэнэй валова сүглуулгын түсэб үни хадаа 101 процент дүүргэгдэ һэн.

Мүнөө манай колхозой малшад малай гүүртэнүүдые зүбөөр бүридхөөд, отара болон һолоомын узуур мэтын шэнэ бэлшээринүүдые хэрэглэн, намарай адуулгые эмхитэй гүримтайгаар ябуулжа байна. Үбэлжэлгын эхилтэр малнуудаа дундаһаа доошо бэшэ шадалтай болгохо зорилго табигданхай. Энэ зорилгоо манай малшадай нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ байханинь дамжаггүй.

Гадна, колхознай мяха, тоһо гэхэ мэтын малажалай продуктнуудые тушаалгаар гүрэнтэйгөө тоосоо.

Мүнөө нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ манай колхозой малшад социалистическэ мурысөөнэй тугые дээрэ үргэн, жэлэй эсэс хүрэтэр адуу мал үсхэбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые бүхы түрэлэй малаар үлүүлэн дүүргэхын түлөө, малаа садхалан ба дулаанаар үбэлжүүлхын түлөө үсэд шангаар тэмсэжэ байна.

Ж. Будаев, Закаменай аймагай Мыло-Бортойн сомоной «Улаан-Одон» колхозой партиина организациин секретарь.

Мурысөөнэй долгин эршэдэнэ

1949 оной худэлмэриин дүнгөөр Кабанскын аймагай колхозуудай малажалай бүхы фермэнүүдтэ үйлэдбэриин зүблөөнүүд энэ оной январьта болоо һэн. Тэдээн дээрэ малшад малажал хүгжөөлгөөр тодорхой, шэнэ уялганууды абажа, социалистическэ мурысөөндэ оролсоһон байгаа.

Энэ мурысөөнэй зарим дүнгүүд тухай эндэ хөөрэлдэжэ байна. Твороговско сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ колхоз малажал хүгжөөлгөөр аймаг дотороо түрүү һуури эзэлжэ ябана. Тус колхоз адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые бүхы түрэлэй малаар дүүргэһэн ба үлүүлэн дүүргэһэн байха юм. Тэрэшэлэн малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Иимэһээ, Кировэй нэрэмжэтэ колхоз ВКП(б)-гэй айкомой ба аймгүйсхэкомой дамжуулгын Улаан тугые 5 һарын турша соо барижа ябана.

Энэ колхозой эрхим һаалишад У. Каргапольцева, М. Бабинцева гэгшэд даажа абаһан үнеэн бүриһөө тугал абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлһэн байха юм. Тиихэдэ һаалишан У. Бабинцева 9 һарын турша соо үнеэн бүриһөө дундаа зэргээр 900 литр һү һаагаа. Малша-пастухууд А. Степанов, И. Мухин гэгшэд адуулга һайнаар эмхидхэжэ, малнуудаа тобир таргаи шадалтай болгонхой. Мүнөө намарай бэлшээрине зүбөөр эмхидхээд, амжалтатайгаар ябуулжа байна.

Тэрэшэлэн, Степно-Дворецкэ сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой һаалишад С. Суворова, К. Суворова гэгшэд мүн лэ һайн амжалтануудые туйлаа. Жэшээнь, Степанида Поликарповна Суворова даажа абаһан үнеэн бүриһөө 1200 литр һү (түсэбынь 1000 литр) һааһан байна. Ксения Дмитриевна Суворова 10 үнеэдһээ 10 тугал абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлһэн ба үнеэн бүриһөө 950 литр һү һааһан байна юм. Энэ колхозой хонишод ба моришод мүн лэ һайн амжалтануудые туйлана.

Твороговско сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ колхозой малшадай жэшээгээр аймагай колхозуудай бүхы малшад Агуехэ Октябриин һайндэрэй ба нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мурысөөндэ оролсон, 1950 оной түсэбые адуу мал үсхэбэрилхэ жэлэй эсэс хүрэтэр дүүргэхын түлөө, малаа дулаан ба садхалан үбэлжэлгээр хангахын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

Я. Вяткин.

Малажалай продуктнуудые тушаалгаяа таһалдуулна

Малажалай продуктнуудые тушаалгаар гүрэнтэйгөө саг болзор соонь тоосохо гээшэ колхозууд, колхознигууд ба албахаагшадай шухала зорилго болоно. Гүрэнэйнгөө урдаха нангин уялгада харюусалга ехэтэйгээр хандадаг колхозууд малажалай продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэбөө болзороһо урид дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур тушаадаг байна. Жэшээнь, Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Будаев, партиина организациинь секретарь нүхэр Ринчино) мяха, һү, үндэгэ мэтын продуктнуудые гүрэндөө болзороһоонь урид тушаагаад, мүнөө түсэбһөө гадуур бэлэдхэжэ байна.

Гэбэшье, зарим колхозууд гүрэндөө малажалай продуктнуудые тушаалгаяа таһалдуулжа туйладань хүргөөд байна. Иимэ колхозуудай тоодо Мургэнэй сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь М. Будаев, парторганизациинь секретарь Б. Димитров) ороно. Тус колхоз гүрэндэ мяха тушааха түсэбөө 27 процент, һү—44 процент, нооһо—14 процент, брынзэ—4 процент дүүргэһэн байха юм. Тэрэшэлэн, Барканай сомоной Кагановичын, Молотовой нэрэмжэтэ, Гаргын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд иимэ байдалтай.

Д. Дондупов.

Ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлнэ

...лаввостсибдальлесэй» механизмэй заводой худэлмэришэд ...ээ Октябриин 33-дахи жэлэй ...жалай ажмалтаар угтаха ...шилэнхэй. Алдарта ойн хүн... абаһан уялгануудаа цех ... коллектив болотоор бэе... байна.

...одой партиина организаци ...цехүүдэй худэлмэришэдэй ...нитэ-агитационно худэлмэ... эрхим ябуулан, социалисти... мурысөөе толгойлно. Гоё ... доска дээрэ цех бүхэнэй ...веецуудай нэрэнүүд бэшэг... Үнгэрэгшэ сентябрь соо ха... газетын хоёр номер гаргагда... Тэдэ номернуудта ...хановецуудай ажалай дүй ...өө ба абаһан уялгану... ...дүүргэлтэ тухай статьянууд ...оо һэн.

Продукци үйлэдбэрилхэ сентябрь һарынгаа даалгабарие 120 шахуу процент дүүргэһэн шудхалгын цехын коллектив энэ октябрь һара соо бүри амжалтатайгаар худэлмэрилжэ байна. Ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлэгшэдэй тоо үдэр ерэхэ тудам бүри олошорно. Тэдэнэй дундаһаа стахановецууд нүхэд Киреев, Зарков, Колбин ба бусад халаанайнгаа нормонуудые 160—200 процент дүүргэжэ, бүгэдэндэ эрхим жэшээ харуулна.

Мүн автотракторна цехынхид һүүлэй дүнгүүдтэ мурысөө улам эршэдхэжэ, шудхалаашадые хүсэхэеэ ябана. Заводой худэлмэришэд ноябриин 7-ой һайндэртэ бэлэг болгон, октябрь һарынгаа даалгабарие нэгэ хахад дахин үлүүргэжэ эрмэлзэн худэлмэрилжэ байна.

И. Панов.

СПЕЦИАЛИСТЫН ЗҮБШЭЛ

Һү һаалгын механическа аппарат хэрэглэхэ тухай

...һаалгын механическа аппа... ...хохын урда тээ малай ...дотор хайша хайшаа 10 ...айтай тухай комнато бии ...э ёһотой юм. Тэрэнэй һүү... ...двигатель вакуумнасос хоёр ...ма дээрэ, вакуумбаллон ...хабтагай дээрэ тодхогдо... Бусал түхеэрэлгэнүүдые ...йнагай һүүлээр вакууметрые ...и газарта үлгэжэ шухала. ...рмегулятор хадаа вакуумна... ...таһаг соо тодхогдохо ёһо... ...Гаалгын комнато 3×3 метр ...айтаа түхеэрэгдэжэ ба насос... ...айтаа амяарлагдаһан байха ... Аппарадуудые угаахын зо... ...ин мүн вакуумтрубопровод ...дохо юм.

...һаалгын хоорондо аппара... ...аалгын таһаг соо ханада ...тр дээрэ газарта үлгэгдэхэ ... Тэдэнэй хабхагуудые ста... ...хэлһэн хамта амяарынь ул... ...эргэтэй. Аппарадуудые за... ба хабсаргахын тула угаал... таһаг соо цинкэдэһэн түмэ... ...шалтатай, 75 сантиметр ба 2 метр утатай стол ...аха байха ёһотой. Тиин ...цинкэдэһэн хэгдэһэн 70×40 × 15 ...лэр хэмжээтэй ганнуул ...эглэгдэжэ болоно. Гадна, ...ай һэлгэгдэхэ резинэ ха... ...хын тула таһаглагтай шкаф ...

...дай тодхоглоһоной һүү... ...ние шалгаха ёһотой юм. ...тула эгээн түрүүн двига... ...чай турша соо гансаа... ...дэгэжэ һүүлээр ва... ...уумнай кранууды тай... ...уумнасосые мүн лэ 2—3 ...турша соо худэлгэхэ шухала. Удаань, вакуумрегуляторай худэлсые таарулха зэргэтэй.

Һү һаалгын механическа аппарадые хэрэглэжэ эхилхын тула энэ аппарадаар һаагдаха үнеэдые шэлэн олохо хэрэгтэй. Механическаар һааһын тула бүтэн һайн хүхэтэй элүүр үнеэд шэлэгдэжэ байна. Түрүүшынхээ түрэһэн үнеэдые түрэһэнһөөнь хойно имагтал 25—30 үдэр үнгэрһэн хойно машинаар һаажа эхилхэдэ болоно. Эгээн номгон ба һүеэ бэлээр үгэдэг үнеэдые машинаар һаахада һайн гэжэ дүй дүршэл дээрэһээ элирүүлэгдээ. Гараар һаахада һүеэ дутуу үгэдэг үнеэд мүн машинаараа һаахада һүеэ дутуу үгэдэг зандаа байжа болодог. Энэ ушарта иимэ үнеэнэй дэлэндэ массаж хэхэ ёһотой. Машинаар һү һаалгада түрүүшын үдэр нэгэ һаалишание, удаадахи үдэрынь удаадахи һаалишание элсүүлхэ мэтээр энэ худэлмэридэ тэдэниие эзэмшүүлхэ эргээр һургаха ёһотой юм.

Һү һаалгые эхилхын урда тээ вакуумнасосые худэлгэжэ эхилхэ ба тэрэнэй худэлсые шалгаха хэрэгтэй. Тиин һаалгынгаа аппарадуудые бэлэн болгоод, үнеэнэй хүхые угааха ба хуурай болотороынь полотенцээр аршаха юм. Бүхы түхеэрэлгэнүүдые хэжэ дүүргэһэнэй һүүлээр аппарадаа үнеэнэй урда хүлнүүдэй хажууда табижа, һаалгынь кранда магистральна шланг углаха, үнеэнэй бэе дээгүүрнь ооһор татаад, стаканууды шаггаалжа, тэдэниие хүхэнүүдтэнь углаха, имагтал тэрэнэй һүүлээр аппарадаа худэлгэхэ хэрэгтэй. Түрүүшээр ведродохи кран хааглатай байха зэргэтэй.

Үнеэнэй һүеэ бэлээр гү, али бүхөөр үгэдэгһөө дулдыдажа, машинаар һү һаалга 5—7минута соо үргэлжэлдэг юм. Тиихэдэш, һүнэй муугаар гарабалынь үнеэнэй дэлэндэ массаж хэхэ хэрэгтэй. Һаалганай һүүлээр үнеэн бүхэнэй дэлэндэ заабол массаж хэхэ шухала. Һаалгын стакануудые абаһанай һүүлээр 5 минута үнгэрөөд байхада үнеэн бүхэнние гараараа нэмэжэ һааха хэрэгтэй.

Машинаар һаалгын түрүүшын үдэрнүүдтэ үнеэнэй хүхэнэй үзүүр улайжа болодог юм. Илангаяа томо хүхэтэй үнеэдэй хүхэн улайдаг байна. Һаалгын һүүлээр иимэ хүхэнүүдые зэльбэжэ ба хэрбээ улайһаяа болёогүй һаань, иимэ үнеэ 2—3 үдэрэй турша соо гараараа һааха ёһотой. Машинаар һаалгын түрүүшын үдэрнүүдтэ үнеэд мүн ведроһоороо айжа хэмэрюулжэ болодог. Тиихэдэнь ведро соохи һүнэнь магистральна трубопровод руу хүхэдэшэдэг юм. Энэ ушарта һаалганай һүүлээр трубопроводые түрүүн хүйтэн уһаар, удаань халуун уһаар угааха ёһотой. Тэрэнэй тула трубопроводой нэгэ үзүүрые һаалгын эгээл захын кранда угалаад, нүгөөдэхынь уһатай ведро руу хэжэ, уһа татуулха ба уһаяа вакуумбаллон соо сүглуулха юм.

Һаалгын машинье зүбөөр ашаглаха, һаадгүйгөөр худэлгэхэ ба һүнэй сэбэр байхын тулада тэрэнэй хойноһоо зүбөөр ба һайнаар харууһалха хэрэгтэй. Вакуумнасосые хаһа саг соонь шүүрдэһэн сэбэр автолоор тоһодохо хэрэгтэй. Тэрэниие худэлгэхэдөө 80 градусһаа дээшэ халаажа болохогүй. Хэрбээ үлүүсэ халашоо һаань, ехээр тоһодожо хүргэхэ ёһотой юм. Вакуумрегуляторай худэлсые вакууметрээр шалгажа байха хэрэгтэй. Вакуум хадаа бүхы 10 аппарадые нэгэ доро хүдэлгэхэдэ ртутна столбын 3 сантиметрһээ доошо орохо ёһогүй. Вакуумрегулятор һарюугаар һуулгагдаһан байгаа һаа, буруугаар худэлдэг байна. Машинаар һаахада һүн соо тооһон, нооһон, шорой ородоггүйшье һаа, трубопровод ба резинэ шлангнуудые угаагдаагүй гү, али муугаар угаагдаһан байгаа һаа, һүн бактериальна. гутаагдадаг байха юм. Тиимэһээ һаалгын аппарадые угаахада үнэнда хубсаһанай содын 4 процентнэ раствор (50 грамм сода ведро уһанда) хэхэ хэрэгтэй.

Һү һаалгын машинануудые гансашье малай саг үргэлжын байрада бэшэ, мүн полевой условидошье тодхогдожо болохо байханиинь Сэлэнгын аймагай Сталинай ба Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта иимэ машинануудые тодхолгын дүй дүршэл харуулна. Тиихэ зура, вакуумнасосые элдэб механическа энерги хэрэглэн (электромотор, шэнгэн түлишөөр худэлдэг машинанууд гэхэ мэтэ) худэлгэжэ болохо байна. Мүн морин приводшье хэрэглэгдэжэ болохо. Һаалгын аппарадые зүбөөр ашаглаад байбал, тэрээгээр нэгэ һаалишан 30 үнеэ һааха гү, али ажалайнгаа бүтээсые 2—3 дахинаар дээшэлүүлхэ байна.

Б. Византийский,
БМАССР-эй худөө ажахын Министерствын инженер.

Номуудай полко

Һаяхан «Роскниготоргын» центральна магазинда иимэнүүд шэнэ номууд абтажа, худалдаанда гаргагдаба:

А. И. ФИЛАТОВ, А. Ф КАЛГАНОВ. «Хирпиисэ ябталан табиха талаар ажалай стахановска методүүдэй инструктор, Сталинска шангай лауреат И. П. Широких». Энэ брошюра соо хирпиисэ ябталан табиха талаар ажалай стахановска методүүдэй инструкторай худэлмэриин дүй дүршэл тухай хэлэгдэнэ, мүн шулуушадай ажалай бүтээсые нилээд дээшэлүүлхэ эффективнэ инструментнүүд ба арга дүрэнүүд тухай бэшэгдэнэ. 1950 оной хэблэл. Стройиздат.

А. СУДЬИН. «Шадабари тэгшэ зам» гэжэ брошюра. Тэрээн соо Л. М. Кагановичын нэрэмжэтэ московско подшипниково заводой олонстаночнигуудай комсомольско-залуушуулай бригадын бригадир Судьин ажалай стахановска методуудые үйлэдбэридөө нэбтэрүүлхын түлөө өөрынгөө тэмсэл тухай ба детальнуудые үйлэдбэрилхэ болбосоруулха шэнэ технологи байгуулһан тухайгаа хөөрэнэ. 1949 оной хэблэл. Профиздат.

А. М. ЩЕНКОВ. «Штукатурщигууд Савельев, Данков, Титов ба Елагин». Брошюра соо ажалай түрүү, прогрессивнэ методүүдые нэбтэрүүлжэ ба механизмуудые дүүрэн хэрэглэжэ, үндэр ажмалта туйлаһан стахановецууд-штукатурщигуудай түрүү дүй дүршэл тухай хэлэгдэнэ. 1950 оной хэблэл. Стройиздат.

А. НОВОЧАДОВ. «Ашаа тээгшэдэй бригадир Мария Медведева». Тус брошюра соо вагонуудһаа таряа зөөн буулгаха худэлмэри дээрэ ажаллажа байһан ашаа тээгшэдэй бригадын дүй дүршэл тухай бэшэгдэнэ. 1949 оной хэблэл. Заготиздат.

В. А. ОДИНЦОВ. «Үрэ жэмэстэ питомнигуудай түрүү дүй дүршэл». Ном соо түрүү питомнигуудай дүй дүршэлһөө үргэн тухай хэлэгдэнэ. 1950 оной хэблэл. Сельхозгиз.

Б. А. КАРУНИН «Олонжэлэй ногоонуудай үрэнэй ажал дээрэхи түрүүшүүлэй дүй дүршэл».

1950 оной октябриин 11-дэ корейскэ арадта, армида ба партизануудта радиогоор Ким Ир Сенэй хандаhан хандалга

ПХЕНЬЯН, октябриин 11. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главнокомандалагша Ким Ир Сен корейскэ арадта мүнөөдэр иимэ уряатайгаар хандаа гэбэл:

Аха дүүнэр ба эгэшэ дүүнэр!

Героическа Арадай армиин солдадууд ба офицернүүд!

Шэн зоригто партизанууд ба партизанканууд!

Манай эхэ оронии өөhэдынгөө колони болгохо, манай 30-миллионно арадые өөhэдынгөө боголшод болгохо зорилгоор, американска империалистнууд манай Кореядэ эсэргүү агрессивнэ добтолгоёо үргэлжэлүүлhээр. Энэ үе соо бандидууд аймшагтай шанга сохилтонуудые абаhан ба 60—70 мянга гаран хүнүүдээ гээhэн болобошье, тэдэнэр Номгон океанай райондохи өөhэдынгөө бүхы зэбсэгтэ хүсэнүүдые гулидхажа, ниитэ лобтолго хэбэ. Манай Арадай арми өөрынгөө газарай hөөм бүхэнии хамгаалан, сухариха баатай болоо. Мүнөө манай эхэ орон тон аюултай байдалда ороод байна. Манай эхэ орондо ехэ аюул тохёолдобо.

Американска империалистнуудай заабаряар Ли Сын Манай бүлэгэй үүдхэhэн дайн хадаа хеморолгын, гражданска дайн мүн. Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын правительство энэ дайе, шуhа адхаралгын энэ трагедиие хүсөөгүй гэжэ бүгэдэндэ мэдээжэ. Манай правительство хадаа эхэ ороноо эб найрамдалай ёhoop нэгэдүүлхын тула бүхы хэмжээнүүдые абаhан байна. Гэбэшье, манай бүхы дурадхалнууд буруушаагдаhан байгаа. Ли Сын Манай бүлэг хадаа эхэ оронии эб найрамдалай ёhoop нэгэдүүлхэ ябадалда hүүлэй үе хүрэтэр haад хэhэн ба американска империалистнуудай заабаряар аха дүүнэрэй хоорондоо хюдалсалгын дайниие Кореядэ бэлэдхэhэн байна.

Сеулда абтаhан документнүүд юу харуулнаб гэхэдэ, Ли Сын Манай бүлэг аяар 1949 ондо хойто хубида добтолго хэхые hэдэhэн байна. Гэбэшье, Урда Кореядэхи партизануудай түгэс хүсэтэ хүдэлөөн хадаа Кореядэ аха дүүнэрэй хоорондоо хюдалсалгын дайнай эхилхые 1950 он хүрэтэр хойшолуулхыень американска империалистнуудые баалаhан байна. Хойто талада эсэргүү агресси бэлэдхэгдэжэ байгаа тухай үнэн зүб информациие 1950 оной майн эхеэр абаад, Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын правительство тус агрессиие гэдэргэнь сохихын тула хэмжээнүүдые саг соонь абаха арга боломжотой байгаа. Июниин эсэстэ 38-дахи параллельhээ хойшоо лисынмановска армиин добтолон ороод байхада, Арадай арми хадаа Хойто зүгтэ эсэргүү лисынмановска урбагшадай хэhэн агрессиие гэдэргэнь сохихоhoo гадна, партизануудай ба бүхы корейскэ арадай дэмжэлгээр, тэдээндэ хатуу шанга сохилтонуудые хэhэн юм. Арадай арми хаа хаанагүй арад зоноор халуунаар угтагдажа, Ли Сын Манай армиие бута сохин, мүн Кореяын горолууд ба тосхонуудые Ли Сын Манай фашистско-территористическэ ёho журамhаа сүлөөлэн, урда зүг руу дабшаба. Аха дүүнэрэй хоорондоо хюдалсалгын дайнай эхилhэнhээ хойшо үнгэрhэн хоёр hapa соо Арадай арми хадаа ороной урда талын территориин 90 процент гараниие сүлөөлhэн, Кенсан провинциин нарихан район руу дайсаниие намнан оруулhан байна. Арадай засагай бодото органууд —арадай комитедүүд ороной урда талын сүлөөлэгдэhэн районуудта hэргээн байгуулагдаба. Сүлөөлэгдэhэн 9 провинцинуудай, 108 уезднүүдэй, 1186 волостьнуудай, 13654 тосхонуудай хүдөөгэй, волостной, уезднэ ба провинциальна арадай комитедүүдтэ hунгаха hунгалтанууд амжалтатайгаар хэгдэжэ, тэдээндэ хүн зон эдэбхитэйгээр хабаадаба. Тэрээнhээ байтагай, хойто талада бэелүүлэгдэhэн демократическа шэнэдхэн хубилалтанууд республикын урда талын сүлөөлэгдэhэн районуудта бэелүүлэгдэбэ. Американска империалистнуудай ба арадта урбагшадай газарпуудые конфискацилан, газарай реформо хэгдэжэ, таряашадай олон зуун жэлэй hанал хүсэлынь бэелүүлэгдэhэн байгаа. Газарай реформо хэгдэhэнэй ашаар батрагууд, газаргүй ба бага газартай 1.163.000 таряашад 1200 тенбо газарые түлөөhэгүйгөөр абажа, газарай эзэдынь болоо... Тиигэжэ Арадай армяар сүлөөлэгдэhэн районуудай хүн зон зол жаргалта шэнэ ажабайдалай замда ороhон байна.

Кореядэ аха дүүнэрэй хоорондоо хюдалсалгын дай үүдхэhэн лисынмановска бүлэгэй гүйсэдөөр диилдэhэниие хараад, американска империалистнууд корейскэ гражданска дайнда зэбсэгээр хамааралсажа эхилhэн байна. Корейскэ дайнда американска империалистнуудай зэбсэгтэ хамааралсалга хадаа Корееe американска колони болгохо ба корейскэ арадые богоолшолхо зорилготой байна. Энэ интервенци болбол Азиин арадуудай национальна-сүлөөрэлгын хүдэлөөе дараха, СССР болон Хитадта эсэргүү дайнда Корееe сэрэгэй-стратегическэ плацдарм болгохо зорилгые тэрэшэлэн табина.

Американска империалистнууд Кореядэхи агрессивнэ түсэбүүдээ ООН-эй нэрээр нюун далдална.

Кореядэхи дайнай ябуулганууд хадаа ООН-эй Аюулгүйн Соведэй шиидхэбэриин үндэhэ hуури дээрэ хэгдэжэ байна гэжэ американска империалистнууд мэдүүлнэ. Кореядэ американска сэрэгэй хамааралсалгань Аюулгүйн Соведэй шиидхэбэриин абтахын урда тээ эхилэгдэhэн юм. Тус шиидхэбэринь хуулита хүсэнгүй байна. Тэрэ хадаа Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын гэшүүдэй — Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын түлөөлэгшэдэй хабаадалгагүйгөөр ба манай Кореяын түлөөлэгшэдэй хабаадалгагүйгөөр абтаhан байгаа. Гэбэшье, дээрэмдэлгын американска империализм ООН-эй тугаар халха хэжэ, Кореядэ бузар муухай хорото ябуулгануудые хэнэ.

Американска самолёдууд ба корабльнууд манай амгалан городууд болон тосхонуудые hандаргана, корейскэ арадай шуhаар ба хүлэhөөр угаагдаhан промышленна предприятинуудые усадхана. Американска сэрэгүүд манай орон дотор олон тоото амгалан хүнүүдые— эхэнэрнүүдые, үхибүүдые ба хүгшэдые алажа хюдана.

ООН-эй Уставые бүдүүлиг муухайгаар эбдэжэ, мүн уласхоорондын эрхые ба моральна нормонуудые тоонгүйгөөр, американска дээрэмшэд корейскэ арадай дура хүсэлые ба дайшалхы зоригыень зэрлиг муухай методүүдээр эбдэн бууруулхые hэдэнэ.

Героическа Арадай арми, партизанууд ба бүхы корейскэ арад гадаадын агрессидэ эсэргүү, эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалай түлөө дайнда нэгэн хүн шэнгеэр бодобо.

Өөрынгөө эхэ ороной бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэл соо фронт дээрэ ба тылдэ бүхы корейскэ арад хизааргүй шэн зориг, патриотизм ба баатаршалга харуулна. Героическа Арадай армиин түрилтэ доро американска агрессивнэ сэрэгүүд удаа дараалан диилдэhэн байна.

Манай нангин газарhаа буримүhэн намнагдан зайлуулагдаха сэхэ аюулда ороод, американска империалистнууд хухарhан нэрэ хүндээ hэргээхые ба Кореядэхи агрессивнэ зорилгонуудаа ямаршье гарзаар түйлахые hэдэжэ, Номгон океанай райондо байгаа хуурай газарай сэрэгүүдые, уhан сэрэгэй ба агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдые гулидхаhан ба Газарай дундада далайн флодой хубиие сэрэгэй резервнэ корабльнууд хүрэтэрнь Корея руу татажа асарhан байха юм.

Тиигэжэ, американска агрессорнууд Кореядэхи дайнда олон арбаад мянган хүнhөө бүридэhэн сэрэгэй ехэ хүсые гулидхаhан ба сентябриин 16-да 50 мянга гаран хүнтэй армиие Инчондо буулгаhан байна. Хэдэн зуугаад корабльнууд ба 500 гаран самолёдууд десантна операцинуудта хабаадаа. Дайсан хадаа ганса сохилтоор Сеулые эзэлхэ гэжэ hанаhан болобошье, тэрэнь дары бэелүүлэгдэжэ шадагдаагүй.

Сеулай арадай hайндуранай сэрэгшэдээр дэмжэгдэн, Арадай арми тоогоор булюу дайсанай добтолгые 14 үдэрэй турша дотор барижа байhан ба энээгээрээ эхэ ороноо хамгаалха ябадалда шэн зоригой ба баатаршалгын жэшээнүүдые харуулhан байна.

Бусад фронтнууд дээрэ дайсан булюу хүсэтэй болобо. Энээнhээ боложо Арадай арми сухариха баатай болоо. Фронт дээрэ хэсүү бэрхэ байдал тохёолдобо. Дайсан 38-дахи параллельдэ хүрэжэ ошоод, хойто зүг руу добтолон оробо.

Американска империалистнуудта эсэргүү корейскэ арадай ябуулжа байгаа дайн хадаа үнэн зүб ба нангин дайн мүн гэжэ заагаад, Ким Ир Сен саашаа иигэжэ хэлэбэ:

Дайнай 3 hapa хадаа манай арадта али зэргын асари ехэ хүсэнэй оршожо байhаниие харуулаа.

Манай арадые харанхы гээгдэнги байдал руу, богоолшолол ба үгырэн хооhоролго руу дахин бусаажа оруулхые оролдоhон американска империалистнуудай ба тэдэнэй туhамаршад — лисынмановска дээрэмшэдэй hэдэлгэнүүдтэ эсэргүү, өөрынгөө Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалай түлөө, демократическа шэнэдхэн хубилалтануудай түлөө ба зол жаргалта ерээдүйн түлөө корейскэ арадай хэжэ байгаа дайн хадаа манай арадай илагдашагүй хүсые харуулаа.

Саашаа Ким Ир Сен мүнөө үедэ Арадай Армиин, хүдэлмэришэдэй, таряашадай, партизануудай, бүхы корейскэ арадай үмэнэ байгаа зорилгонуудые зааба.

Корейскэ арадай тэмсэлые бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэн hайшаана гэжэ тэмдэглээд, Ким Ир Сен иигэжэ түгэсхэбэ:

Мүнөө үедэ манай эгээн шухала зорилго хадаа өөрынгөө газарай hөөм бүхэниие шуhаараа хамгаалха, дайсанда эрид сохилтонуудые хэхын тулада бүхы хүсөө бэлэдхэхэ, манай газар дээрэ гадаадын зэбсэгтэ интервентнүүдые ба тэдэнэй хүлhэншэ зарсанар-лисынмановска урбагшадые дахин үзэгдэхэгүйгөөр, бүримүhэн усадхаха ябадал болоно. Дайсанда тиимэ эрид сохилто зайлашагүй хэгдэхэ юм.

Бүхы корейскэ арад хадаа Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын тугые ба корейскэ арадай илалтата тугые улам дээшэнь үргэхэ ёhотой.

Корейскэ баатарлиг Арадай армида алдар соло!

Дайсанай тылдэхи баатарлиг партизануудта алдар соло!

Империалистическэ агрессорнуудтэ эсэргүү, эхэ оронойнгоо бэеэ даанхай байдалай, эрхэ сүлөөгэй ба нэрэ хүндын түлөө тэмсэлдэ бодоhон баатарлиг корейскэ арад мандаха болтогой!

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэлнүүд

ПХЕНЬЯН, октябриин 12. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөө үглөөгүүр иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд добтолжо байгаа дайсанда эсэргүү хатуу шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөө.

Кэсоной (Кайдзио) районодо ба зүүн эрье дээрэ Арадай армиин частьнууд хадаа хойто зүг руу дабшахые hэдэhэн дайсаниие эрид контрсохилтонуудаар бариhан ба тэрээндэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулhан байна.

ПХЕНЬЯН, октябриин 12. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөө үдэшэ иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд дайсанда эсэргүү хатуу шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөө.

Октябриин 9-дэ, Кэсоной (Кайдзио) районодо дайсан артиллереэр ба танкнуудаар дэмжэгдэжэ, Корангхо шэглэн добтолго хэбэ. Энэ байлдаанда Арадай армиин частьнууд дайсанай 100 гаран офицернууд болон солдадуудые алаhан ба шархатуулhан байна. Хоёр танк, 5 автомашина усадхагдаа, хүндэ пулемедууд, винтовконууд, карабинууд ба бусад зэбсэгүүд абтаба.

ХИТАДАЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКЫН ГАДААДЫН ХЭРЭГҮҮДЭ[Й] МИНИСТЕРСТВЫН ТҮЛӨӨЛЭГШЫН МЭДҮҮЛГЭ

ПЕКИН, октябриин 10. (ТАСС). Холбоото Штадуудай хэhэн маневрнуудаи эсэстэ ООН-эй Генеральна Ассамблейгээр октябриин 7-до баталагдаhан, алалсаа жүрөөдэhэн резолюцитай дашарамдуулан Хитадай Арадай республикын гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэ мүнөөдэр мэдүүлгэ толилбо гэжэ Синьхуа агентство дамжуулба. Тус резолюци хадаа бүхы Корееe эзэмдэхэ эрхэ Холбоото Штадуудта олгоно. Энэ резолюциие 8 гүрэнүүд, тэрэ тоодо Англи ба Австрали, хамтадаа оруулаа; тиихэдэ корейскэ асуудалые эбэй ёhoop гуримшуулха тухай Советскэ Союзай ба бусад дүрбэн гүрэнүүдэй оруулhан үнэн зүб резолюци абтаагүй. Энээнтэй хамта Кореядэхи американска сэрэгүүд Кореядэ ябуулжа байгаа өөhэдынгөө агрессивнэ дайниие улам үргэдхэхэ зорилгоор өөhэдынгөө бэлэдхэлгые шангадхаад, ехэ хүсэнүүдые хэрэглэн, 38-дахи параллелиие дабаhан байна.

Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшын мэдүүлгэ дотор иигэжэ хэлэгдэнэ:

Корея тухай асуудалаар найман гүрэнүүдээр оруулагдаhан, Холбоото Штадуудай мэхэ гохо хэhэнэй эсэстэ Нэгэдэмэл Нацануудай Генеральна Ассамблейгээр баталагдаhан резолюци хадаа тон хуули буса ба бүхы дэлхэйн диилэнхи хүн зоной хүсэл зоригто эсэргүү байна.

Американска правительство болбол Кореядэ агрессивнэ дай эхилхэдээ Нэгэдэмэл Нацануудай нэрые хуули бусаар хэрэглээ, тиин мүнөө Кореядэ ябуулжа байгаа агрессивнэ дайгаа үргэлжэлүүлхын тулада тэрэ хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай нэрые дахинаа хуули бусаар хэрэглэжэ байна. США-гэй правительство агрессивнэ дай үргэдхэхэ гэжэ үнинэй хүсэдэг байгаа, тиимэhээ мүнөө тэрэ болбол алалсаа жүрөөдэhэн хуули буса энэ резолюциин түлөө гол харюусалга дааха зэргэтэй. Гэбэшье, Холбоото Штадуудтай нүхэсэжэ байгаа бүхы бусад гүрэнүүд өөhэдынгөө хубита харюусалгаhаа зайсажа шадахагүй.

Энэ резолюци хадаа Холбоото Штадуудай зүгhөө ООН-эй Генеральна Ассамблей дээрэ ёho тэдысэ баталагдаа, резолюциин түлөө 47 голос, буруушаажа 5 голос үгтөө, 7 гүрэн hаналаа барьяа. Гэбэшье, эдэ 47 голос эдэ оронуудай арадуудые яашье түлөөлжэ шадахагүй байhаниинь бүгэдэндэ мэдээжэ. Жэшээлхэдэ, Чан Кай-шиин бандидуудай түлөөлэгшын голос жэрхэштэй муухай энеэдэ наадан мүн. Хэрбээ нүгөөдэ 46 голосуудые зарим тэды хуулита гэжэ тоолоошье haa, эдэ 46 оронуудай хүн зонойнь тоо оройдоол 660 миллион бшуу. Теэд резолюциие буруушаажа байгаа Советскэ Союз түрүүтэй табан гүрэнүүд дээрэ мүн энэ резолюциие эрид буруушаажа байгаа Хитадай Арадай республикые нэмээхэдэ 722 миллион хүн зонтой. Резолюцида эсэргүү голосовалhан оронууд дээрэ hаналаа бариhан, наада захыень абахада резолюциие дэмжээгүй 7 оронуудые ба голосоо резерв болгоhон нэгэ оронии нэмээхэдэ хүн зонойнь тоо 1.196 миллион болоно.

ООН-эй гэшүүдэй — 60 оронуудай хамта дээрэ 1.855 миллион хүн зонтой байхада, оройдоо 660 миллион (ООН-эй бүхы гэшүүдэй —оронуудай хүн зоной гурбанай нэгэ хуби) хүн зониие түлөөлhэн делегадууд лэ резолюциин түлөө голосовалаа. Энэ резолюциин баталагдаhаниие хуулита гэжэ тооложо болохо аал? Энэ резолюциие юумэндэ тооложо болохо аал?

Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци дотор Холбоото Штадуудай хинажа байгаа «олонхид» хадаа үнэндөө «үсөөнхид» мүн. Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци дотор американецуудай хинажа байгаа «олонхид» хадаа үнэндөө гансашье үсөөнхид бэшэл. Теэд энэ үсөөнхидэй тоодо ороhон оронуудай олонхинь корейскэ асуудалда бага зэргын лэ хамааралтай.

Гэхэ зуура, корейскэ асуудалтай нигта холбоотой Азиин главна оронууд — Хитад, Советскэ Союз ба Инди резолюциие буруушаана гэхэ гү, али лаб лэ зүбшөөнэгүй.

Азиин бүхы оронуудай арадууд «Азиин хэрэгүүдые эдэ оронуудай арадууд өөhэдөө шиидхэхэ ёhотой» гэжэ тоолоно.

Гэбэшье, Холбоото Штадуудай правительство болбол Азида хамаатай шухала асуудалаар, нэрэлэн хэлэхэдэ корейскэ асуудалаар шиидхэбэринүүдые Азиин главна оронуудай хабаадалгагүйгөөр, дура зоргоороо баадхан гаргалгада ООН-эй нэрые хэрэглэхэ гэжэ бодомжолно. Иигэжэ болохогүй, энэнь хэзээшье бүтэхэгүй.

Холбоото Штадуудай мэхэ гохо хэhэнэй эсэстэ ООН-эй Генеральна Ассамблейгээр баталагдаhан, Кореядэ эсэргүү агрессивнэ дайниие үргэдхэхэ тухай энэ хуули буса «резолюциие» хитад арад эрид буруушаана. Корейскэ асуудалые эбэй ёhoop гуримшуулха тухай Советскэ Союзаар ба бусад дүрбэн оронуудаар оруулагдаhан дурадхалые ООН-эй Генеральна Ассамблей болбол США-гэй мэхэ гохо хэhэнэй эсэстэ баталаагүй, гэбэшье энэ дурадхал хадаа корейскэ асуудалые эбэй ёhoop, үнэн зүбөөр шиидхэжэ, Кореяын бэеэ даанхай байдалые, нэгэдэлгые ба энэ орон дотор демократиие хангажа шадаха гансахан лэ зүб дурадхал мүн гэжэ тоол[оно]ди.

Хитадай Арадай респу[блика] Арадай центральна правите[льство] болбол корейскэ асуудал[ые] ёhoop шиидхэгдэжэ боло[хо] шиидхэгдэхэшье ёhотой гэж[э] гэнтэ бэшэ мэдүүлээ hэн. [Совет]скэ Союзай ба бусад [...] оронуудай дурадхал тон [...] үнэн зүб байна, энээнэй т[...] жаар корейскэ асуудалые [...] ёhoop шиидхэжэ, Кореяын [...] даанхай байдалые, нэгэдэл[...] демократизацилгые хангажа [...]лохо байна.

Американска мэхэ гохо х[...] эсэстэ ООН-эй Генеральна А[ссам]блей энэ үнэн зүб дурадхал[ые] талаагүй, гэбэшье, эб найр[...] түйлаха гэhэн бүхы дэлхэйн [...] бэрсэгэй олон миллион хү[...] эршэ зоригые американска [...]сивнэ блок эбдэжэ шада[...] энэ эршэ зоригынь тус ду[...] дотор харуулагдаhанхай.

Хитад арад болбол Со[ветскэ] Союзай дурадхалые бүрин [...]нээр дэмжэнэ, энэ дурадхал [ха]даа корейскэ асуудалые [...] ёhoop шиидхэлгэдэ хүргэхэ [...]хан лэ бодото зүб зам мүн [гэжэ] мэдүүлнэ.

Кореядэ ябуулагдажа [...] американска агрессивнэ дай[...]ха эхилхэhээ хойшо Хитадай [...]гүй байдалда ехэхэн занал [...]ложо байгаа. Кореядэхи а[мери]канска агрессивнэ хүсэнүүд [...]дай агаарай хилэнүүдые [...] дахин эбдэhэн, хитадай хү[...]ниие буудаhан ба бомбо[...] хитадай суднонуудай да[...] ябаха эрхэнүүдые эбдэhэн, [...]дай суднонуудые хүсэрхэн [...]жэhэн байна. Зүүн зүгтэ да[...] үргэдхэхэ гэhэн эдэ hэдэл[гэ] бүгэдэндэ мэдээжэ.

Ехэ хүсэнүүдые хэрэглэ[н ...]дахи параллелиие дабаха [...] американецуудай hэдэжэ [...] энэ үедэ хитад арад болбо[л Хол]боото Штадуудай ба тэ[...] хамжагшадай зүгhөө Ко[...] добтолон ороhоной эсэстэ [...]лоhон оршон байдалые, да[...] үргэдхэхэ аюулые харан [...] амар байжа шадахагүй. П[...]ер Чжоу Энь-лай иигэжэ [...]лээ hэн: «Хитад арад эб н[...] далда халуунаар дурална, [...]шье эб найрамдал хамгаалх[...]лада агрессортэ сохилто ү[...] хэзээшье тэрэ айгаагүй, ай[...]гүй».

Хитад арад корейскэ [...]мые эбэй ёhoop шиидхэлгы[...] гаалан ба Америкын болон [...]рээнтэй хамжагшадай зүгhө[ө ко]рейскэ дайниие үргэдхэлгэ[...] гүүгээр эрид тэмсэнэ. Агре[...] үргэдхэхэ гэhэн үсэд hэдэл[...] hээ үндэhэлэн гараhан бүхы [...] шолонгуудай түлөө агрессор[...] харюусаха ёhотой гэhэн б[...]жые лаб батаар баримтална.

Бомбейдэ советскэ кинофильмнүүдэй амжалта

ДЕЛИ, октябриин 8. (ТАСС). Советскэ кинофильмнүүдэй фестиваль Бомбейдэ дүүрээ. Фестивалиин hүүлшын үдэртэ «Кубанска хасагууд» гэжэ кинокартина харуулагдаа. Хүнүүд энэ фильмые халуунаар амаршалба. Фильмын түгэсхэлдэ нэрьемэ альгаташалган болобо.

Советскэ Союзтай Индиин ажалшадай хани барисаатай байха гүнзэгы мэдэрэлые харуулhан үгэнүүд советскэ фильмнүүд тухай тэмдэглэлэй ном соо бэшэгдэбэ. «Советскэ фильмнүүд хадаа харагшадые хүмүүжүүлэн нүлөөлхэ талаараа искусствын эрхим зохёолнууд байна. Арадта хамаатай ба тэрээндэ алба хэдэг кино болбол гайхамшагта юумэ хэжэ шадаха юм гэжэ мүнөө ойлгосотой болоо» гэжэ бэшэгүүдэй нэгэн соо хэлэгдэнэ.

ХИТАДАЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКЫН БА ГЕРМАНСКА ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКЫН ХООРОНДО ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ ХЭЛСЭЭН БАТАЛАГДАА

ПЕКИН, октябриин 11. (ТАСС). Хани барисаанай оршон байдалда болоhон хэлсээнүүдэй ашаар, Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын худалдаа наймаанай министерство ба Германска демократическа республикын худалдаа наймаанай делегаци хадаа 1951 ондо бэелүүлэгдэхэ хитад-германска худалдаа наймаанай хэлсээе октябриин 10-да Пекиндэ баталаа гэжэ Синьхуа агентство дамжуулба.

Энэ хэлсээнтэй зохилдуулан, Хитад хадаа Германи руу элдэб янзын түүхэй эд экспортировалха, Германи хадаа Хитад руу промышленна түхеэрэлгэ ба материалнуудые экспортировалха юм.

Вьетнамдахи дайнай ябуулгануу[д]

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 10. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын сайгонско корреспондентын мэдээсэhэнэй ёhoop, Вьетнамай демократическа республикын сэрэгүүд Као-Бангhаа сухарижа байгаа французска гарнизоной ехэнхи хубиие, тэрэшэлэн гадаадын легионой ба марокканска сэрэгэй хэдэн батальон солдадуудые бүhэлэн абаба. Французска сэрэгүүд табан үдэрэй байлдаануудта ехэ гээлтэ хоролтодо ороо.

Юнайтед Пресс агентствын сайгонско корреспондент хадаа французска сэрэгүүд сентябриин хахадhаа хойшо погранична 6 постнуудые алдаа гэжэ мэдээсэнэ. Вьетнамска сэрэгүүд hайнаар hургагдаhан ба бэхилэгдэhэн байна [...] корреспондент бэшэнэ.

ПЕКИН, октябриин 10. (ТА[СС]). Вьетнамhаа мэдээсэhэнэй ё[hoop], Вьетнамай демократическа ре[спуб]ликын Арадай армиин частьн[...] оросной хойто талада францу[зска] колониальна сэрэгэй хоёр ба[тальо]ниие бута сохёо.

Вьетнамо-хитадай хилэ дээ[рэ] Као-Банг гэжэ бэхижүүлэгд[эhэн] пунктын гарнизондо байhан [...] батальонууд урагшаа сухар[...] Табан үдэрэй турша дотор Ар[адай] Армиин частьнууд сухарижа [...]гаа французуудта хатуу сох[илто]нуудые хэжэ, 4 мянган солд[ат] болон офицернүүдыень алаhа[н ба] шархатуулhан байна.

Сеулда американецууд зэрлигээр аашал[на]

ПХЕНЬЯН, октябриин 10. (ТАСС). Угаа ехэ гээлтэ хоролтодо орожо Сеулые эзэлээд, американецууд ба лисынмановецууд тус городто зэрлиг муухай хорото ябуулгануудые хэнэ. Тэдэнэр хүн зониие алана, эд зөөриинь тононо, эхэнэрнүүд ба басагадые хүсэрхэнэ. Корейскэ столицын улицанууд амгалан хүн зоной шуhаар будагдаа.

Сеулhаа зугадаhан Пяк Ен Дю гэгшын хөөрэhэн үгые пхеньянска радио дамжуулба. Тэрэ иигэжэ хэлэбэ:

Октябриин 2-ой үдэшэ, Тександон районой хүн зоной hуудаг кварталда американска сэрэгэй хоёр хүн ба гурбан лисынмановецууд орожо ерээд, патриот Ли Мен Бок гэгшые ба тэрэнэй булын гурбан гэшүүдые абаашаба. Удаа тээнь [illegible] хүнүүдые баагаар вамнажа асараад, өөрынгөө зэрлиг муухай аашые харуулба. Алуурша[д ...] бол Ли Мен Бок гэгшые теле[графна] столбдо үлгэжэ алаа, тэрэ[...] зэргэлүүлээд тэрэнэй 10 на[hатай] хүбүүниие ба 6 наhатай [...]ниие үлгэбэ. Удаа тээнь амери[кан]ска хоёр солдат Ли Мен [Бо]к hамганиие хажуу тээшэнь [...]таад буудажа алаа.

Нарайлхаар наймадахи h[...]лсаhан эхэнэр Лим Пак Се[...] өөрынгөө үбгэнэй зугадаhана[й ...]лөө алуулаа.

Пяк Ен Дю хадаа Сена[...] саанаhи добо дээрэ 30 залу[...] өөсцүүдэй буудаган ал[...] тухай мэдээсэбэ. Ченянни ра[йондо] агрессорнууд 20 эхэнэрые [...] хэбэн ба зэрлиг муухайгаар [illegible].

Сэдаймун районодо хэдэн [...]гаад амгалан хүн алагдаа.

Харюусалгатай редактор[ай] орлогшо Ц. Б. БУДАЕ[В]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23. заместителя редактора—7-85. отв. секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промы[ш]ленности—6-84. мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—02407. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж [...]